ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...овно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

(8274) | 1951 оной апрелиин 29, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

Советскэ Союзай ажалшад! Наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые үйлэдбэридэ зоримгойгоор нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Техникые хүсэд һайнаар шудалагты! Промышленностьда, транспорт дээрэ, барилгада, хүдөө ажахыда машинануудые ба түхеэрэлгэнүүдые гүйсэдөөр ашаглаха ябадал туйлагты!

(1951 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудһаа).

...ртийна һуралсалай жэлые эмхитэйгээр үнгэргэхэ

...ьшевигүүдэй парти комму...удые, партийна, советскэ ба ...н кадрнуудые марксистско-...скээр хүмүүжүүлгын тон ехэ ...эри хэнэ. Парти болбол ...нист бүхэнэй идейно-полити... хэмжээгээ саг үргэлжэ дээ...хэ, большевизмын түүхэ ба шудалха бүхы условинуудые ...улна.

...ээр, республикын партийна ...ацинуудта партийна гэгээ... хүдэлмэрие эмхидхэхэ хэ... ехэ дутагдалнууд бии гэжэ ...(б)-гэй обкомой IV пленумэй ... соо, аймагуудай ба горо...й партийна конференцинүү...шнидхэбэринүүд соо тэмдэг...нэ. Нилээд олон коммунист... политическэ һуралсалда ха...улагдаагүй. Хүтэлбэрилхы ... хүдэлмэрилэгшэд марксист...енинскэ теорие өөһэдөө шу...г гэжэ тоологдодог аад, бо... дээрээ һуралсадаггүй байха. Зарим политһургуулинуудта ...ужогуудта занятинууд идей...оретическэ доодо хэмжээндэ ...нэ, занятинуудай таһалдадаг ...нууд үзэгдэнэ.

...ртиин зарим айкомууд ба ...омууд коммунистнуудай поли...скэ ба ниитэ эрдэмэй хэмжээе ...лүүлхэ хэрэгтэ хүсэд анха...хандуулнагүй. Жэшээнь, пар... Прибайкальска, Иволгын, ...ршэбэрэй айкомууд, Железно...жно райком болбол хэдэ хэ... партийна организацинуудта ...тическэ һуралсалай тон хан...гүйгөөр ябажа байһые һүү...е болотор мэдээгүй, эдэ ду...нуудые усадхаха шухала ...онүүдые абаагүй байгаа. ...(б)-гэй Прибайкальска ба ...ын айкомуудай секретарь... нэгэнииншье политһургуу...удай ба кружогуудай занятин... нэгэтэшье байлсаагүй юм.

ВКП(б)-гэй обкомой IV пленум ... партийна гэгээрэлэй хүтэл...гын хэмжээе дээшэлүүл..., политһургуулинуудай, кру...удай хүдэлмэрие һайжаруул..., коммунистнуудай бэеэ даа... һуралсалые улам шангаар ...ыень, тиин партийна гэгээрэ... системэдэхи һуралсалай жэ... эмхитэйгээр түгэсхэхэ ябадал ...хыень партийна организаци...аа эрибэ.

...рилго юуб гэхэдэ, политһур..., кружок бүхэнэй, үдэшын ...йна һургуули бүхэнэй ямар ...лтай байһые, коммунистнуу... политическэ эрдэмээ өөһэдөө ...лүүлхэ хэрэгэй ямар бай...мэдэхэ, партийна гэгээрэлэй ...лмэридэхи дутагдалнуудые ...аха, һуралсалай шанарые ... дээшэлүүлхэ ба һуралсалай ...е амжалтатайгаар түгэсхэхэ ...энүүдые абаха хэрэгтэй.

...ртийна гэгээрэлэй системэдэ... занятинуудые хүдөө нютагууд...ай һарада, городуудта—июнь... түгэсхэбэл зохистой байна. За...нуудые дүүргэхэ болзор тог...доо, политһургуули ба кру... бүхэнэй байдалые, һуралса... түсэбэй ёһоор тус тус полит...улида гү, али кружогто шу...лдаха үшөө хэды темэнүүдэй ...ые хараадаа абаха шухала. ...дэ хэдэн политһургуулинууд ...ужогууд һуралсалайнгаа тү... дүүргэхэ талаар гээгдэжэ яба... Энээнтэй дашарамдуулан за... партийна организацинууд по...һургуулинуудай болон кружо-гуудай хүдэлмэрие али болохоор түргэдхэн, гээгдэлээ усадхаха һэдэлгэ гаргана. Иимэ һэдэлгэнүүдые эрид зайсуулха шухала, юуб гэхэдэ программаяа үзэхэдээ яарал гаргаха гээшэ һуралсалай шанарые муу болгохо байна.

Дүн гаргалгын занятинууд һуралсалай жэлые түгэсхэхэ шата мүн. Политһургуулинуудта ба кружогуудта дүнгэй занятинууд һуралсалай энэ жэлдэ үзэһэн материалаар үнгэргэгдэхэ байна. Партийна организацинууд болбол дүнгэй занятинуудые үнгэргэлгэдэ һайнаар бэлдэхэ, тэдэнние үнгэргэхэ түсэбүүдые ба методикые пропагандистнарай семинарнууд дээрэ саг соонь зүбшэн хэлсэхэ ёһотой. Дүн гаргалгын занятинуудтаа бэлдэхэдэнь һурагшадта али болохоор туһалха, хүндэ асуудалнуудые дабтажа, хөөрэлдөөнүүдые ба консультацинуудые үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Дүн гаргалгын занятинуудые хэхэдээ, пропагандистнууд болбол үзэһэн материалайнгаа гол шухала асуудалнуудаар дэлгэрэнгы хөөрэлдөө хэхэ ёһотой. Тусхай комиссинуудые байгуулхагүй, экзаменай асуудалнуудые зохёохогүй, дүнгэй занятинуудые экзамен болгожо болохогүй байна.

Һуралсалай программын хахадыень дүүргэһэн үдэшын партийна һургуулинуудай һурагшадтай һуралсалай программын бүхы предмедүүдээр дүнгэй занятинуудые хэхэ хэрэгтэй. Һуралсалайнгаа бүхы программые дүүргэһэн үдэшын партийна һургуулинуудай һурагшадта ВКП(б)-гэй түүхээр, дэлхэйн политическэ ба экономическа картаар экзамен хэхэ, бусад предмедүүдээр дүнгэй занятинуудые үнгэргэхэ шухала.

Хоёрдохи жэлэйнгээ һуралсалай программа дүүргэжэ байгаа үдэшын партийна һургуулинуудта ба партиин түүхэ шудалдаг кружогуудта дүнгэй занятинуудые хэхын гээ урда дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлые дүүргэлгын дүнгүүдээр 1—2 заняти үнгэргэхэ шухала.

Большевизмын түүхэ ба теорие өөһэдөө шудалжа байһан коммунистнуудтай марксизм-ленинизмын зохёолнуудаар теоретическэ хөөрэлдөөнүүдые хэхэ хэрэгтэй.

Һуралсалай жэлые түгэсхэхэ зуураа, партийна организацинууд хадаа партийна гэгээрэлэй хүдэлмэриин дутагдалнуудые хүсэд элирүүлхэ, һуралсалай шэнэ жэлдэ эдэ дутагдалнуудые дабтахагүйн тулада, тэдэнние шэнжэлэн хаража үзэхэ ёһотой. Һуралсалай жэлэй дүнгүүд партийна суглаанууд ба партийна активууд дээрэ, партийна комитедүүдэй заседанинууд дээрэ, пропагандистнарай зүблөөнүүд дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэхэ, шэнэ жэлдэ коммунистнуудай политическэ һуралсалые саашадань һайжаруулха практическа хэмжээ ябуулганууд хараалагдаха ёһотой.

Коммунистнуудые ба манай бүхы кадрнуудые марксистско-ленинскээр хүмүүжүүлгэ хадаа партийна организацинуудай хүдэлмэриин шухала хубинь болоно. Гүрэнэй болон партийна хүдэлмэриин алишье һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ хэмжээнэй ба марксистско-ленинскэ ушар ёһо мэдэлгын дээшээ байха бүри хүдэлмэринь үрэ ехэтэй байдаг гэһэн нүхэр Сталинай заабарие ходоодоо һанажа ябаха хэрэгтэй.

Майн 1-дэ зорюулагдаһан баярай суглаанууд

...най Эхэ ороной столица — ...а Майн нэгэнэй һайндэртэ ...дэжэ байна. Байрын гэрнүүд ...иитын байшангуудай фаса... гоё һайхан плакадуудаар шэ...эгдэнэ.

...трнууд, культурын ордонууд ... клубуудта ажалшадай зүб...үүд ба һайндэрэй вечернүүд ...гдэжэ байна.

...прелиин 25-да столицын Моло... райондохи метрогой барил...дай культурын ордон соо ...алшадай, партийна, советскэ ба ...мольско организацинуудай ту...эгшэд суглараа. «Майн 1 — ажалшадай уласхоорондын һайндэр» гэһэн элидхэл болоо.

Коминтерновскэ районой ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай заседани искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй центральна байшан соо болоо.

Куйбышевска районой ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай заседанида ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс—Ленинэй Институдай директор нүхэр Поспелов элидхэл хэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ амаршалгануудые угаа ехэ баяртайгаар баталан абабад. (ТАСС).

Ажалай амжалтануудаар харюусана

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Майн 1-дэ зорюулагдаһан Ленин—Сталинай партиин Уряануудые аймагай ажалшад угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Тэдэнэр эдэ Уряануудые дайшалхы программамнай гэжэ тоолон, тэрэнэй харюуда дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые тус тустаа, мүн бүхэли коллективээрээ абаад, ажалай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилээ.

Аймагай гуталай фабрикын коллективэй гэшүүд энэ Уряануудые радиогоор дамжуулхатайнь сасуу митинг үнгэргэжэ, тэрээн дээрээ өөһэдынгөө арга боломжо ба ресурсые һайтар тоололжо үзөөд, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа. Тиихэдэ стахановецууд нүхэд Сутемьев, Барлуков, Новокрещин болон бусад үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 200—250 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ, эдэ Уряануудта харюусаха гэһэн индивидуальна уялгануудые абаба.

Тус фабрикын коллектив Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй ашаар һарынгаа түсэбые дүүргэөд, һүүлэй хоёр үдэр соо хэдэн мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаба. Тэрэ продукцинь эрхим шанартай гэжэ комиссар тоологдоо.

Мүн тэрэшэлэн «Красное Знамя» гэжэ олзоборилгын артель табан һарынгаа программа дүүргэжэ, майн һайндэрые угтахань. Аймагай партийна организацинуудай агитаторнууд ажалшадые эдэ Уряануудтай танилсуулхын тулада полевой стануудта, фермэнүүд ба гүүртэнүүдтэ олоороо гараа.

С. Коновалов.

Патриотическа дэбжэлтэ

Майн 1-дэ зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудта большевистскэ ажалаараа харюусахабди гэжэ республикын ажалшад омогтойгоор мэдүүлнэ. Яруунын загаһанай заводой коллектив дүрбэн һарынгаа түсэбые апрелиин 25-да дүүргэөд, үлэһэн 5 үдэр соо 10 процентээр түсэбөө үлүүлхэ уялга абаа һэн. Тиин мүнөө эдэ Уряануудай харюуда түсэбөө 19 процентээр үлүүлхын түлөө тэмсэжэ байна. Олон загаһашад һүүлэй хоёр үдэр соо 2—3 нормо дүүргээ.

Галуута-Нуурай загаһашад Майн һайндэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсан, апрель һарын даалгабарие 5 үдэрөөр урид 147 процент дүүргэбэ. Нүхэр Балдановай бригада дүрбэн һарынгаа түсэб 158 процент, нүхэр Пляшковой бригада 119 процент дүүргээ.

Мүнөө тус заводуудай загаһашад Майн 1-дэ зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудтай танилсаад байхадаа, тэрэнэй харюуда үшөө дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршээ шангадхан хүдэлмэрилжэ байна.

Н. Платонов.

Модоной заводойхидой баяр

Бүхэдэлхэйн ажалшадай дайшалхы хүсые харалгын үдэр — Майн 1-дэ зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудые Улан-Удын модоной заводой хүдэлмэришэд баяртайгаар угтаба.

Усэгэлдэр заводой цех бүхэндэ митингнүүд боложо, агитаторнууд партиин ЦК-гэй Уряануудые уншаһан байна. Модо хюрөөдэлгын корпусой начальник нүхэр Марчук митинг дээрэ иигэжэ мэдүүлээ.

—Манай заводой коллектив социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар байгша оной түрүүшын квартал соо түсэбһөө гадуур 5700 кубометр хюрөөдэгдэһэн модо Эхэ оронойнгоо барилганuудта үгөө. Мүн Майн урдахи мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, болохоёо байгаа энэ һайндэртэ бэлэг болгон хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ гэһэн уялгаяа бодото лээрэнь бэелүүлжэ шадабабди. Туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амарха зэргэгүйбди. Инаг партиингаа Уряануудаар зоригжон үшөө ехэнүүд амжалтануудай түлөө тэмсэхэ гээшэ советскэ хүнүүдэй, тэрэ тоодо бидэнэрэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Д. Аюшеев.

ПВЗ-гэй кузнечнэ цехын механическа отделениин олонстаногшо токарь В. Голиков Майн һайндэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсан, эрхим показательнуудые туйлаһан байна. Мүнөө нүхэр Голиков, вахтаяа үргэлжэлүүлэн, үдэрэйнгөө нормые 180 гаран процент дүүргэнэ. Тэрэнэй бүтээн гаргадаг продукци гансал эрхим шанартай гэжэ тоологдодог юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь-стахановец нүхэр Голиков хүдэлмэрилжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Майн 1-нэй хүндэлэлдэ

Манай Эхэ ороной столицын ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта, ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын үдэр—Майн 1-е үргэнөөр тэмдэглэхэ бэлэдхэл хэжэ байна.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Майн 1-нэй Уряануудые москвагайхид угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Заводуудай ба фабрикануудай цехүүдтэ, эмхи зургаанууд ба һургуулинуудта олон мянган агитаторнууд тус Уряануудые уншаха вечер эмхидхэһэн ба сталинска дүрбэдэхи табанжэлдэ советскэ арадай туйлаһан агууехэ илалтанууд тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Москвагай театрнууд, клубууд ба культурын ордонууд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Майн 1-дэ зорюулагдаһан баярай заседанинууд тэндэ боложо байна.

Столицын Ленинскэ, Краснопресненскэ, Советскэ, Тимирязевска ба Щербаковско районуудай ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай заседанинууд апрелиин 26-да болоо. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин таһагые Даагшын орлогшо нүхэр Попов Ленинскэ райондо, Моссоведэй Гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Абрамов Краснопресненскэ райондо элидхэл хээ.

«Калибр» заводой, Электроламнова заводой, «Красный Богатырь» заводой, «Красная Роза» комбинадай, «Парижская Коммуна» фабрикын ба бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай баярай заседанинууд ба һайндэрэй вечернүүд болобо.

* * *

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудта харюу болгон, «Серп и Молот» гэжэ Московско заводой булад хайлуулагшад, прокатчигууд апрелиин 26-да ехэ амжалтануудые туйлаа. Булад хайлуулдаг түрүү хүдэлмэришэд Майн 1-нэй вахтын үдэрнүүдтэ түргэн аргаар 100 үлүүтэй хайлуулга хэжэ, графигаа нилээд ехээр ахижа хүдэлмэрилөө. Алдарта мастер, Сталинска шангай лауреат Николай Чесноков пеэшэнэй дэргэдэ хахад һүни болотор ажаллаба. Булад хайлуулагша залуу хүдэлмэришэн Юрий Моторов Чесноковтой зэргэлэн хүдэлмэрилбэ. Квадратна метр бүриһөө рекордно ехэ металл абажа, тэдэнэр хайлуулга бүхэнэй болзорые нэгэ час үлүүтэйгээр хороогоо.

Сталинай нэрэмжэтэ автозаводой коллектив Майн 1-нэй стахановска вахтада жагсаад, арбадахи үдэрөө хүдэлмэрилжэ байна. Прессовэ цехын хүдэлмэришэд ба олохон участогууд дүрбэн һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайдаа апрелиин 26-да мэдээсэбэ.

Станок бүтээлгын «Красный Пролетарий» гэжэ заводой бүхы хүдэлмэришэд продукциин эрхим шанарай түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оронхой. Большевистскэ партиин ЦК-гэй Майн 1-нэй Уряануудта харюу болгон, тус предприятиин коллектив 4 һарынгаа түсэбһөө гадуур олон арбан станогуудые бүтээн гаргаха уялга абаа. Энэ хадаа ажалшадай уласхоорондын һайндэртэ зорюулагдаһан тэдэнэй үйлэдбэриин бэлэг болохо байна.

(ТАСС).

Өөрынгөө хубитые оруулалсааб

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай мэдээсэлые манай заводой олон тоото хүдэлмэришэд ехэ баяртайгаар угтаба. Промышленностиин талаар табанжэлэй түсэб болзорһоо урид, 4 жэл 3 һара соо дүүргэгдээ.

Энэ хадаа социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаһан хүдэлмэришэдэй патриотическа ажалаар, советскэ түрүү техникын ашаар туйлагдаһан байна. Завод, фабриканууднай шэнэ машина зэмсэгүүдээр элбэгээр хангагдана. Тэдэнние зүбөөр, дүүрэн хүсөөрнь ашаглан, толотомо амжалтануудые туйлагшадай тоо таһалгарялагүйгөөр ургана.

Туйлагдаһан илалтануудта би өөрынгөө хубитые оруулалсааб. Табан жэл соо 9 жэлэй даалгабари дүүргээб. 30 шахуу залуушуулые слесариин мэргэжэлдэ һургааб.

Заводоймнай хүдэлмэришэдэй ажабайдал ехээр һайжараа. Табанжэлэй һүүлшын жэлдэ олон арбаад хүдэлмэришэд индивидуальна гэрнүүдтэй болоо. ФЗО-гэй һургуулинуудые дүүргэһэн залуу хүдэлмэришэд ниитын һайн байрануудаар хангагдана.

Парти ба Правительствын, багша Сталинай саг үргэлжын халуун анхаралай харюуда Эхэ оронойнгоо улам түргэн хүгжэн һалбархын тула хүсэ шадалаа гамнахагүйб.

Г. Мищенко,
ПВЗ-гэй 2-дохи механическа цехын стахановец.

Партиин Уряада харюу болгон...

Кабанскын аймагай промкомбинадай (директорынь нүхэр Краснопёров) коллективэй гэшүүд партиин ЦК-гэй Уряануудта харюу болгон, ажалай бүтээсые ехээр дээшэлүүлнэ. Мастер Амосовой хүтэлбэрилдэг сабхиин цехын бригада үдэрэйнгөө даалгабарие 25 процент хүрэтэр үлүүлнэ. Гуталай цехын мастернууд Сакуев, Веснин, Курлаев болон бусад үдэртөө 1,6 нормо дүүргэн, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудта харюусажа байна.

Эдэ Уряануудай хүндэлэлдэ олон хүдэлмэришэд стахановска вахтада жагсаа. Коллективэй гэшүүд партиин Уряануудтай танилсаад байхадаа жэлэйнгээ программые болзорһоонь урид дүүргэхэ, 40 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаха, түүхэй эдүүдые ба материалнуудые алмажа, 100 пар гутал оёхо гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө эршэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

М. Савельев.

Эртын тарилга эхилбэ

ЗАИГРАЕВО. Аймагай 5 колхозууд тарилгада газарай хүрьһэ бэлэдхэхэ хүдэлмэри ябуулхатаяа хамта эртын орооһото культурын тарилга эхилээ. Тельманэй нэрэмжэтэ, «Красный опытник», Кагановичын нэрэмжэтэ, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ ба Доодо-Курбын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд түрүүшын үдэр 100-гаад гектар тарилга хэһэн байна. Эдэ колхозуудта мүнөө дээрээ тракторнуудаар тарилга хэгдэжэ эхилээ, һаяын үдэрнүүдтэ унаа морид табигдаха юм.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Курбын МТС-эй тракторна бригада (бригадирынь коммунист нүхэр Ешин-Нима Базаров) тарилгаяа бусадһаа эмхитэйгээр захалаа. Тус бригада тарилгын түрүүшын үдэрһөө эхилээд хүдэлмэреэ часай графигаар ябуулжа, машинануудаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглана. 3 үдэрэй турша соо энэ бригада 320 гектар пар ба намарай пар борнойлоо. Гадна ерэхэ жэлэй тарилга хэхэ эртын пар хахалхатаяа хамта тарилга хэжэ байна.

Нүхэр Базаров механизаторнуудай культурна ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Полевой станиинь һайнаар заһабарилагданхай. Общежити, кухни, бани баригданхай, заһабарилгын мастерскойтой. Общежити соонь радиоприёмник ба библиотекэ бии. Полевой станаа тойруулан фруктово сад һуулгаха түсэбтэй.

«1-е Мая» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг мүн энэл МТС-эй нүхэр Аверьян Ерофеевэй тракторна бригада полевой хүдэлмэри эмхитэйгээр эхилээ. Тус бригадын механизаторнууд 500 гектар пар ба намарай пар борнойлоо, мүн 200 гектар эртын пар хахалһан байна.

Гэхэ зуура, аймагай бүхы колхозууд полевой хүдэлмэрие иимэ эмхитэйгээр эхилжэ шадаагүй. Жэшээнь, «Улаан-Эрхирик» колхоз Тельманэй нэрэмжэтэ колхозтой тон адлихан условитой байбашье тарилгын хүдэлмэрие ехэ унжагай нобшоор эхилжэ байна. Энэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжиев «газар үшөөл гэдэсгүй, тарилга хэхэнь эртэ» гэжэ шалтана. Иимэһээ Ново-Брянска МТС-эй нүхэд Кауровай ба Очировай тракторна бригаданууд энэ колхозой поли дээрэ мүнөө хүрэтэр гараадүй байһаар.

Г. Григорьев.

Колхозно полинуудһаа мэдээсэлнүүд

БИЧУРА

Томодхогдоһон «Защита мира» колхозой гэшүүд 1951 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудые радиогоор шагнаад, энээндэ харюу болгон тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ үргэнөөр ябуулжа байна. Бичурын МТС-эй тракторна хоёр бригаданууд энэ колхоздо газарай хахалалга эхилээ. Һаяын үдэрнүүдтэ эдэнэр эртын тарилга эхилхэеэ байна.

Мүн энэ колхозой гэшүүд үрэһэ хүрэнгэеэ агаараар дулаасуулан шанаржуулха хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулжа, энэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Мүнөө 400 гаран центнер хүрэнгын орооһон академик Лысенкын методээр агаараар дулаасуулан шанаржуулагдаа. Энэ хүдэлмэридэ үдэр бүри 10 гаран колхозниугууд ябана.

М. Иванов.

ХОРИНСК

Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Будажапов) пар ба намарай пар борнойлжо, тарилгада газараа бэлэдхэжэ байна. Мүнөө 700 гектар газарта шииг нойтон баригдаа. 150 гектар газарта культиваци хэгдээ. Һаяар энэ колхоз тарилга хэжэ эхилхэнь.

Мүн Хасууртын сельсоведэй «Победа» колхоз тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ үргэнөөр ябуулна, тарилгада газарай хүрьһэ бэлэдхэнэ. Энэ колхоздо 3 тракторна бригаданууд хүдэлмэрилнэ. Мүн тэрэшэлэн «Красный партизан» колхоз пар ба намарай пар борнойлжо, 600 гектар газарта шииг нойто баряа.

Б. Намжилон.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Закаменай коммунистнуудай политическэ һуралсал тухай

Кадрнуудай марксистско-ленинскэ һуралсалай гол метод хадаа большевистскэ партиин түүхэ ба теориие бээ даагаад шудалха метод болоно. Закаменай аймагай олон коммунистнууд, комсомолецнууд ба интеллигенци бээ даагаад һуража, марксистско-ленинскэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлнэ. Илангаяа мүнөө жэлдэ тэдэнэй тоо нилээд ургаһан байна. «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» бээ даагаад 75 коммунистнууд шудална, тэдэнэй 46-нь марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые үзэлсэнэ.

Энэ жэлдэ ВКП(б)-гэй Закаменай айком ба аймагай партийна эхин организацинууд коммунистнуудай партийна һуралсалые хүтэлбэрилгээ зарим тэды һайжаруулаа. Бээ даагаад һурагшадай хүдэлмэри шалгагдажа байдаг, тэдээндэ зохихо туһаламжа үзүүлэгдэдэг, эрилтэ ехээр хэгдэдэг болоо. Бээ даагаад политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ асуудал парторганизацинуудта зүбшэн хэлсэгдэдэг байна. Аймсоведэй гүйсэдкомой, Үлэгшэнэй сельпогой ба бусад парторганизацинуудай хамтын суглаан дээрэ коммунистнуудай һуралсал һайжаруулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Коммунистнууд өөһэдөө оролдолго ехэтэйгээр хүдэлмэрилөөл һаа, политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ амжалта түйлажа шадаха гээшэ. Лекцинүүд, консультацинууд, семинарнууд, һургуулинууд ба кружогууд хадаа бээ даагаад ном үзэхэ хүдэлмэридэ туһалха зорилготой юм.

Закаменай аймагай парторганизацинуудта бээ даагаад һурадаг коммунистнуудтай тус тустань хөөрэлдөө хэхэдэ, марксизм-ленинизмын теориие олон нүхэдэй һайнаар шудалжа байһаниинь элирбэ. Жэшээлхэдэ, Цакирай дунда һургуулиин багша нүхэр Е. Бадуев энэ һуралсалай жэлдэ «Анти-Дюринг», «Байгаалиин диалектикэ» гэжэ Ф. Энгельсын, «Материализм ба эмпириокритицизм» гэжэ В. И. Ленинэй, «Диалектическэ ба историческа материализм тухай», «Марксизм ба языкознаниин асуудалнууд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолнуудые шудалһан байна. Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Л. Назаров «Арадай ханинар» гээшэд юун бэ, тэдэнэр социал демокрадуудта эсэргүүгээр яажа дайлалданаб?», «Юу хэхэб?», «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ», «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика» гэжэ В. И. Ленинэй, «Марксизм ба национальна асуудал» гэжэ И. В. Сталинай зохёолнуудые шудалаа.

Гадна, аймагай газетын редактор нүхэр С. Очиров, багшанар М. Дымпилов ба Т. Зейдель, хүдөөгэй ба колхозно барилгануудай таһагые даагша нүхэр А. Далбахеев ба бусад идейно-политическэ бэлэдхэлээ муубэшээр дээшэлүүлнэ. Дээрэ дурсагдаһан нүхэд большевизмын теориие гүнзэгыгөөр шудалхын тулада үзэһэн зохёолнуудаараа конспект табидаг, түсэбэй ёһоор хүдэлмэрилдэг байна.

Гэхэ зуура, Закаменай парторганизацида коммунистнуудай бээ даагаад политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хүдэлмэри ёһотой һайнаар табигданхай гэхэ аргагүй. Зарим коммунистнууд бээ даагаад һураха хүсэлөө мэдүүлһэн болобошье, үнэндөө тэдэнэр политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ талаар юушье хэнэгүй. Жэшээлхэдэ, коммунист Л. Упхонов, «Коммунистическэ партиин манифест», коммунист Б. Гуржапов «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» нэгэдэхи бүлэгые 2—3 жэл соо шудалжа дүүргэнэгүй. Мүн хэлхеэ холбооной аймагай конторын начальник нүхэр И. Игнатьев, аймагай хүдөө ажахын таһагай главна зоотехник нүхэр И. Цыренов, МТС-эй директор нүхэр Г. Васильев ба ондоошье зарим коммунистнууд идейно-политическэ хэмжээгээ оройдоошье дээшэлүүлнэгүй. Тиихэдэ, парторганизацинуудайнь секретарьнууд политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхые хүсэдэггүй коммунистнуудта эрилтэ хэдэггүй ба ямаршье хэмжээ абадаггүй байна.

Марксизм-ленинизмын теориие бээ даагаад шудалагшадта зорюулан уншагдаһан лекцинүүд тэдэндэ ехэ туһа хүргэдэг. Тиимэһээ ВКП(б)-гэй айкомой парткабинет теоретическэ лекцинүүдые хододоо эмхидхэдэг байна. Гэбэшье, бээ даагаад һурадаг зарим коммунистнууд (И. Игнатьев, Н. Жарков ба бусад) элдэб шалтаг баряад жэлэй эхинһээ хойшо нэгэшье удаа лекцидэ ябаагүй байха юм.

Бээ даагаад һурагшадай хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ консультантнууд тэдэнэй идейно-теоретическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлгэдэнь туһаламжа үзүүлхэ ёһотой. Консультантнууд нүхэд Р. Яковлев, Л. Назаров, С. Очиров һайнаар хүдэлмэрилнэ. Гэбэшье, зарим консультантнууд (С. Балдаруев ба бусад) өөһэдтөө даалгагдаһан коммунистнуудта ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй. Теэд ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһаг, тэрэнэй партийна кабинет консультантнуудай хүдэлмэриие һулаар хүтэлбэрилнэ.

Аймагай нилээд олон парторганизацинуудта политһургуулинууд ба кружогуудай хүдэлмэри муубэшээр табигданхай. Тэдэнэй тоодо Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Улаан Одон», «Улаан Малчин» ба бусад колхозуудай парторганизацинуудай кружогууд ба политһургуулинууд ороно.

Гэхэ зуура, зарим парторганизацинуудта, жэшээлхэдэ, «Улаан-Октябрь», «Улаан-Таряачин» ба бусад колхозуудай парторганизацинуудай кружогууд ба политһургуулинууд программна материалаа үзэлгөөр гээгдэжэ ябана.

Партийна гэгээрэлэй ябасые һайжаруулхын ба түгэсхэлэй занятинуудта амжалтатайгаар бэлэдхэхын тула партиин айком ба тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг шухала хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Е. Кужелев.

КИЕВ. Гидротехникын ба мелиорациин Украинска научно-шэнжэлэлгын институт Урда-Украинска каналай уһаар уһалагдаха газар дээрэ хлопчатник, рис, арахис, олон жэлэй попоонууд ба бусад культуранууды тариха тухай хэдэн олон асуудалнуудые шэнжэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: институдай ахалагша научна сотрудник Н. А. Орлова шэнэ культурануудые шэнжэлжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Комсомолецуудай үүсхэл

Кяхтын аймагай «Комбайн» колхозой комсомолецууд тракторна бригадынгаа вагончигые һайнаар түхеэрхэ үүсхэл гаргаба. Тэдэнэр олон лозунгнуудые бэшэһэн, фотомонтаж болон плакадуудые бэлэдхэһэн, трактористнуудта домино, шатар абажа үгэһэн байна.

Вагончик сооно ороходо, сонхонуудынь штортой, полотенцетэй умывальнигтай, радиоприёмнигтой ба библиотечкэтэй. Эдэ бүгэдэ комсомолецуудай гараар хэгдэһэн байна. Трактористнууд сэбэр, дулаахан вагончик соогоо культурнаар амарха дүүрэн арга боломжотой болоо.

Агитаторнууд тарилгын үедэ трактористнуудтай шэнэ шэнэ һонинуудаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ ба газетэ уншажа үгэхэ байна. Комсомолка Шапина ном зөөгшөөр томилогдонхой. Тэрэ хадаа уранһайханай шэнэ номуудые тракторна бригадынхидта абаашажа үгэхэ, шангаар уншалга үнгэргэхэ байна.

«Комбайн» колхозой комсомолецуудай үүсхэлые дэмжэһэн «Красный пахарь» колхозой комсомолецууд тракторна бригадынгаа вагончигыень түхеэржэ үгөө.

И. Полякова.

Колхоздо туһаламжа үзүүлнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Алтачын Адагай эхин һургуулиин пионернүүд Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо эдэбхитэйгээр туһална.

Тэдэнэр центнер хахад үнэһэ ба шубуунай аргал суглуулжа, колхоздоо тушаагаа. Һурагшад Самажапов, Будажапов, Полянская, Банзарова ба бусад энэ хэрэгтэ илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Гадна, энэ һургуулиин пионернүүд колхозой 12 толгой залуу малнуудые харууһалжа байна.

Д. Буянтуев.

Политһургуулинуудай пропагандистнарта туһаламж...

„Манай уг зорилго—коммунизм" гэһэн темээр заняти хайшан гэжэ хэхэб...

«Манай уг зорилго—коммунизм» гэһэн темые шудалан үзэхэдөө һурагшад хадаа коммунистическэ обществын гол шэнжэ тэмдэгүүд тухай, социализмһаа коммунизмда шэлжэн орохо замууд тухай, коммунизм байгуулгын зэбсэг болохиио советскэ гүрэнэй үүргэ тухай ойлгохо байна.

Занятинуудай зорилго хадаа советскэ арадые ажалай габьяада зоригжуулжа, урагшань, коммунизм тээшэ этигэл найдабаритайгаар хүтэлэгшэ большевигүүдэй партиин эмхидхэн элсүүлэгшэ агууехэ хүсые харуулха ябадал болоно. Энэ темые шудалан үзэлгэ хадаа СССР дотор коммунистическэ общество байгуулха тухай нүхэр Сталинай агууехэ хараа түсэбүүдэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһыень һурагшадта харуулха ёһотой.

«Манай уг зорилго—коммунизм» гэһэн темые шудалан үзэлгэдэ 10 час хараалагдана. Энэ сагые удаадахи ёһоор хубааха гэжэ һайшаан дурадхагдана:

1. **«Коммунизм гэжэ юун бэ»**—2 час.

2. **«Социализмһаа коммунизмда шэлжэн орохо замууд»**—4 час.

3. **«Ленин—Сталинай парти бидэниие коммунизм тээшэ хүтэлнэ»**—4 час.

* * *

НЭГЭДЭХИ ЗАНЯТИ.

«Коммунизм гэжэ юун бэ» гэһэн нэгэдэхи разделээр хөөрэлдөө эхилжэ, пропагандист болбол большевигүүдэй парти хадаа коммунистическэ общество байгуулха гээшые өөрынгөө уг зорилго болгоч табяа гэжэ хэлэхэ байна. Коммунизм гээшэ агууехэ зорилго мүн, энээниие бэелүүлхэ гэжэ хүн түрэлтэнэй эрхим түлөөлэгшэд хэдэн зуун жэлнүүдтэ бодожо ябаһан юм, тиин мүнөө советскэ хүнүүдтэ коммунизм гээшэ холынбэшэ һанал бодол болонхой.

Коммунизм байгуулха тухай марксизм-ленинизмын классигуудай—Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай зохёолнууд соо табигдаһан агууехэ түсэбүүдые советскэ арад хүн түрэлтэнэй түүхэдэ түрүүшынхеэ бодото байдал дээрэ бэелүүлжэ байна.

Большевистскэ партиин, агууехэ Сталинай хүтэлбэреэр советскэ арад манай орон дотор коммунизмын түрүүшын шатые—социализмые амжалтатайгаар байгуулаа, СССР болбол хүгжэлтынгөө шэнэ үедэ, социалистическэ общество байгуулжа дүүргэлгын ба социализмһаа коммунизмда шэлжэн оролгын үедэ оронхой гэжэ пропагандист тэмдэглэнэ.

Саашань пропагандист болбол коммунистическэ обществын хоёр шата тухай хэлэнэ. Социализм хадаа нэгэл общественно-экономическа байгуулалтын доодо шатань, тиихэдэ коммунизм—дээдэ шатань мүн болоно.

Социализм коммунизм хоёр ниитэ нэгэн үндэһэ һууритай юм. Социализмын үедэ, коммунизмын үеынхидэл адли үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүд ниитын зөөри мүн байна. Социализмын үедэ, мүн коммунизмын үедэшье мүлжэгдэгшэд болон мүлжэгшэд гэжэ үгы, национальна дарлалта үгы юм. Арадай ажахы хадаа шэнэ обществын нэгэдэхишье, мүн хоёрдохишье үенүүдтэ түсэбэй ёһоор, кризисүүд болон хүдэлмэригүйдэлгые мэдэнгүйгөөр хүгжэнэ. Социализм коммунизм хоёрой ниитэ юумэн гэхэдэ, бүхы хүнүүдэй шадал зэргээрээ ажаллаха үялга болоно.

Саашань пропагандист болбол коммунизмын нэгэдэхи ба хоёрдохи шатануудай хоорондо тэрэшэлэн илгаанууд бии юм гэжэ тайлбарилна.

Социализмын үедэ общество болбол хүдэлмэришэд, таряашад болон советскэ интеллигенциин эбтэ хани барисаанай үндэһэ һуури дээрэ хүгжэнэ. Социалистическэ обществын экономическа үндэһэ һууринь хадаа үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүд общественнэ социалистическэ зөөри мүн байдаг ябадал болоно. Социализмын үедэ ажалай хэмжээндэ ба хэрэглэлэй хэмжээндэ нарин шанга хиналта хадаа «хүн бүхэнһөө—шадалайнь зэргээр, хүн бүхэндэ—хэһэн ажалайнь зэргээр» гэһэн принципэй үндэһөөр бэелүүлэгдэнэ.

Социализмын экономическа үндэһэ һууринь болодог ниитын зөөри хадаа хоёр янзын байдаг, зөөриин хоёр янзатай байһан ушарһаа хүдэлмэришэн анги болон таряашадай хоорондохи зарим илгаань үшөө болюулагдаагүй байдаг гэжэ пропагандист һурагшадай анхаралые хандуулна. Социализмын үедэ город деревни хоёрой хоорондохи, ухаан бодолой болон физическэ ажалай хоорондохи илгаанууд үндэһөөрөө һандаргагдаһан болобошье, эдэ илгаанууд үшөө хүсэд зайлуулагдаагүй байха юм.

Удаань пропагандист болбол коммунизмын гол шэнжэ тэмдэгүүд тухай хэлэнэ. Коммунизм хадаа обществын хүгжэлтын дээдэ шата мүн гэжэ пропагандист хэлэнэ. Коммунистическэ обществын үндэһэ һууринь хадаа үйлэдбэриин зэбсэгүүд ба хэрэгсэлнүүд бүгэдэарадай, единэ зөөри байдаг ябадал мүн. Коммунистическэ общество дотор ангинууд болон ангиин илгаанууд гэжэ байхагүй. Түсэбэй ёһоор эмхидхэгдэһэн арадай ажахы болбол промышленностьдашье, мүн хүдөө ажахын үйлэдбэридэшье дээдэ зэргын техникэ дээрэ үндэһэлхэ байна. Коммунизмын үедэ город деревни хоёрой, физическэ болон ухаан бодолой ажалнуудай хоорондохи илгаанууд үгы болохо. Коммунистическэ общество дотор продуктнуудай элбэг дэлбэг болоһоной эсэстэ хубаалга болбол «хүн бүхэнһөө — шадалайнь зэргээр, хүн бүхэндэ—хэрэглэхэ зэргээрнь» гэһэн принципэй ёһоор бэелүүлэгдэхэ байна. Коммунизмын үедэ ажал хадаа гансал ажа амидаралай хэрэгсэл байхаяа болижо, хүнэй байдалай түрүүшын шухала эрилтэ болохо байна. Обществын тулада һайн дураараа ажаллаха гээшэ заншал болохо, ниитын аша туһада хүдэлмэри хэхэ гээшэ бүгэдэниитын үзэгдэл болохо.

Коммунистическэ общество дотор культура болон наукын тон ехэ хүгжэлтэ түйлагдаха байна.

Коммунизмын гол шэнжэ тэмдэгүүд тухай хэлэхэдээ, пропагандист жэшээнүүд болон баримтануудые харуулха байна. Социализмһаа коммунизмда шэлжэн оролгын зам дээрэ гараһан манай орон дотор тон шэнэ техникэ хайшан гэжэ байгуулагданаб, үйлэдбэридэ үргэнөөр хайшан гэжэ хэрэглэгдэнэб гэжэ пропагандист харуулна.

Продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохо ябадал хадаа хүдөө ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, ургасые дээшэлүүлхэ, социалистическэ малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ гэһэн эрилтэ табина гэжэ саашань пропагандист хэлэнэ. Тиихэдээ түрүү мичуринска наукын түйлалтанууд тухай, байгаалиие шэнэдхэхэ агууехэ сталинска түсэб тухай хэлэхэ хэрэгтэй.

СССР-эй Министрнүүдэй [...] лэй болон ВКП(б)-гэй ЦК [...] оной октябриин 20-ной [...] бэелүүлэн, СССР-эй [...] хубиин тала газарай ба мод[...] лын районуудай колхозууд [...] зуунд болон лесхозууд 194[...] онуудта 590 мянган гектар [...] дээрэ хамгаалгын модонууд [...] риһан ба һуулгаһан байна [...] пропагандист хэлэхэ байна. [...] оной хабар тэдэнэр поли хам[...] гын модонуудые 700 мянга [...] гектарта һуулгаһан ба тари[...] гү, али 1949 оной хабарайхи[...] ходоо хоёр хахад дахин ехэ [...] һон байха юм. Поли хамга[...] модонуудые һуулгаха жэлэй [...] 1950 ондо болзорһоо урид [...] дээ.

Манай орон дотор комму[...] байгуулха хэрэгтэ советскэ гү[...] үүргэ тухай хөөрэлдөөн соого[...] хайлан тогтожо хэлэхэ хэр[...] Советскэ гүрэн хадаа комму[...] байгуулгын гол шухала зэбсэг [...] гэжэ пропагандист шухала[...] заана. Советскэ гүрэн хадаа со[...] лизмһаа коммунизмда шэ[...] оролгын бүхы үе дотор шухал[...] рэгтэй. Гүрэн тухай ленинскэ [...] риие хүгжөөхэ зуураа, [...] Сталин болбол капиталисти[...] хүреэлэлгын бии байгаа һ[...] мүн коммунизмыншье үедэ [...] гээшэ бии байха ёһотой гэһ[...] сэн мэргэн тобшолол гаргаа, [...] питалистическэ хүреэлэлты[...] хэгдэхэдэл гүрэн хэрэггүй бо[...] юм.

Капиталистическэ хүреэл[...] бии байгаашье һаань, СССР [...] гүйсэд коммунистическэ об[...] байгуулжа болохо гэжэ [...] Сталин научна ёһоор үнд[...] гэжэ саашань пропагандист [...] шадта тайлбарилна. Нүхэр Ст[...] болбол социализмһаа комму[...] шэлжэн оролгын тодорхой [...] дые заагаа, советскэ гүрэни[...] шадань бэхижүүлхэ ба хүг[...] шухала гэжэ үндэһэлэн хару[...]

Манай орон дотор комму[...] ческэ общество байгуулхын [...] бүхы условинууд байгуулаг[...] гэжэ пропагандист һура[...] тайлбарилна. СССР дотор с[...] лизм байгуулагдажа, ур[...] коммунизм тээшэ дабшалты[...] условинууд бии болгогдонхой, [...] най орон дотор капиталисты[...] засаг унагаагдажа, ажалшад[...] сагаар һэлгэгдэнхэй. Совет[...] рэн хадаа коммунизмын [...] советскэ обществын дабшалт[...] хүсэниинь мүн болоно. Со[...] арадай тэмсэлые байлдаануу[...] гуур шалгагдаһан большеви[...] парти хүтэлбэрилнэ, бүхы о[...] дай ажалшадай сэсэмэргэн [...] багша нүхэр Сталин хүт[...] рилнэ. Манай орон дотор со[...] лизмын илаһанай эсэстэ со[...] обществын хүгжэлтын тон ех[...] сэнүүд—советскэ обществ[...] рально-политическэ нэгэдэл [...] эй арадуудай хани бари[...] советскэ патриотизм урган [...] жөө. Манай орон хадаа асар [...] материальна ресурснуудтай, [...] гаалиин баялигуудтай.

Тиимэ болохолоороо, комму[...] мын дээдэ шатые байгуулхы[...] лада бүхы шухала зүйлнүүд м[...] орон дотор бии.

Коммунизмын илалта [...] асуудал хадаа дотоодын т[...] гадна, үшөө гадаадын, уло[...] рондын талатай юм гэжэ про[...] дист заана. Гадаадын, уласхо[...] дын талань юун бэ гэхэдэ, С[...] тэ капиталистическэ орон[...] добтолхо аюул үгы болоод[...] най Эхэ ороно ба арадай д[...] кратиин оронуудта эсэргүү д[...] англо-американска империа[...] нуудай галзууран бэлдэжэ б[...] ниие уласхоорондын ажабай[...] баримтануудые пропагандист [...] руулна. Тиимэһээ советскэ хү[...] революционно һэрэмжэеэ [...] хэмжээгээр шангадхаха, сове[...] гүрэнэй хүсэ шадалые эсэш[...] сашагүйгөөр бэхижүүлхэ ё[...] гэжэ пропагандист шухала[...] заана.

Брошюрын нэгэдэхи разд[...] хөөрэлдөө хэхэдээ, удаадахи [...] далнуудые зүбшэн хэлсэхэ [...] һайшаан дурадхагдана.

1. Социализм коммунизм хо[...] ниитэ шэнжэ тэмдэгүүдынь [...] бэ, социализм коммунизм хо[...] хоорондохи илгаанууд ямар б[...]

2. Коммунистическэ общ[...] байгуулха хэрэгтэ советскэ гү[...] үүргэнь ямар бэ?

Б. ГЕРАЩЕНКО.

Тарилгада республикын профсоюзуудай хабаадаха тухай

Колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь саашадаа бэхижүүлхэ, колхозуудай ниитын малажал улам хүгжөөн дэбжүүлхэ, тэрээндэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ба хүдөө ажахын бүхы культурануудай тогтууритай, үндэр ургаса абаха хэрэгые ВКП(б)-гэй обкомой IV пленум шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болгон табиһан байна.

Энэ зорилго бэелүүлгэдэ республикын профессиональна союзууд ехэ үүргэ дүүргэхэнь лабтай.

Хүдөө ажахые бури ехээр хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ хүдөө нютагуудтахи профсоюзна организацинуудһаа гадна, мүн промышленна предприятинуудай профорганизацинууд туһалха уялгатай. Түмэрзамай, уһанзамай, автомобильна транспортнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна организацинууд таряа хуряалгын ба гүрэндэ тушаалгын үедэ хүдөө ажахын ашаануудые һаатуулангүйгөөр зөөхэ ябадал эмхидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр туһалха зэргэтэй. Талха татадаг промышленностиин ба элеваторай хүдэлмэришэдэй профсоюз таряа һаадгүйгөөр тушаан абаха, гүрэндэ тушаагдаһан таряае хорооngүй ба гутаангүй хадагалха хэрэг хангалгада ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Советскэ интеллигенциин отрядуудые—политико-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые, багшанарые, врачнуудые, искусствын хүдэлмэрилэгшэдые гэхэ мэтэ—өөрынгөө зэргэдэ нэгэдүүлдэг профсоюзна организацинууд хүдөө нютагуудта ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие улам шангадхажа, тус зорилгонуудые бэелүүлгэдэ олонниитэ колхознигуудые, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые олоор хандуулха ёһотой.

Аймагууд ба колхозуудые промышленна предприятинуудай коллективүүдэй шефтээ абаха ябадал бури үргэнөөр эмхидхэхэ шухала.

Үндэр ургасын ба малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэн, колхознигуудые, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые олоор хабаадуулха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ профсоюзна организацинуудай хүдөөдэ ябуулха хүдэлмэриин гол шухала ба харюусалгатай участок болоно.

Тракторна хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө, үндэр ургасын түлөө социалистическэ мүрысөөн мүнөө машинистнууд ба бусад механизаторнуудай дунда үргэнөөр дэлгэржэ байна. Энээниие профсоюзна организацинууд толгойлхо уялгатай. МТС-үүдэй ба газартаряалангай органуудай хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай профсоюзна организацинууд илангаяа ехэ хүдэлмэри ябуулха ушартай.

Иван Бунеевэй патриотическа үүсхэл Бурят-Монголой трактористнуудай дунда халуунаар дэмжэгдээ. Газартаряалангай культурые дээшэлүүлхын түлөө мүрысэһэн Түнхэнэй МТС-эй нүхэр Сороковиковой, Курбын МТС-эй нүхэр Базаровай ба бусад олон тракторна бригаданууд һайн үрэнүүдые харуулжа эхилээ.

Дурсагдаһан бригаданууд тракторнуудаа түхэреэн сүүдхэ соо, часовой графигай ёһоор хүдэлгэхэ, нефтепродукт ба машина заһабарилгада үгтэһэн хэрэгсэлнүүдые гамтайгаар гаргашалха, машинануудаа һайнаар абажа ябаха, харьяата колхозуудайнгаа полинуудһаа үндэр ургаса хуряаха уялга абанхай.

МТС-үүдэй ба газартаряалангай органууд тракторна бригада бүхэнэй арга боломжонуудые нарийнаар хаража үзэхэ, полевой хүдэлмэриин шанар һайжаруулхын ба өөрынь үные химдаруулхын тула машинануудые хүсэд ашагтайгаар хэрэглэхэ ябадалдань туһалха уялгатай.

Социалистическэ мүрысөөндэ МТС-үүдэй ба газартаряалангай органуудай хүдэлмэришэд, албахаагшадай эдэбхитэйгээр хабаадалга ойрын сагта хангаха шухала. Энэ хэрэгтэнь партийна организацинуудта ба колхозуудта профсоюзууд ехэ туһаламжа үзүүлжэ шадаха байна. Социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэдээ, тэрэнэй дүнгүүдые хаһа саг соонь гаргаха ба үргэнөөр харуулха ябадалда онсо анхарал табиха шухала. Хабарай тарилгын үедэ бригада ба тэрэнэй гэшүүдэй хоорондын социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые үдэр бури согсолон тунхаглаха, ханын газетэ ба «Дайшалхы хуудаһануудта» бэшэхэ хэрэгтэй.

Колхознигуудай дунда, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха асуудалаар профсоюзна организацинуудай урда ехэ зорилго табигдана. Таряаңажалай ба тракторна бригадануудта эльгээгдэхэ агитаторнуудта зохихо заабари үгтэхэ ёһотой. Уранзохёолой ба политическэ номуудые суглуулжа, библиотекэнүүдые эмхидхэжэ полевой станнуудта ба колхозуудта эльгээхэ шухала. Уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдые, агитбригадануудые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Мүн хабарай полевой хүдэлмэридэ колхознигуудта медицинскэ туһаламжа үзүүлгые ба тэдэндэ зорюулжа худалдаа наймаа эмхидхэлгые һайжаруулха хэрэгтэй. Тиихын тулада медицинскэ эмхи зургаануудта үбшэнтэниие үзэхэ, магазинуудай наймаа хэхэ сагуудые хубилгаха, медицинскэ түрүүшын туһаламжа үзүүлхэ пунктнуудые бии болгохо, нүүдэл худалдаа эмхидхэхэ шухала.

Гүрүүшүүлэй дүй дүршэлые, хүдөө ажахын наукын түйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэнь колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдтэ туһалха шухала.

П. Швачко, Бурят-Монголой профсоюзуудай областной Соведэй секретарь.

ВЛКСМ-эй обкомой II пленум

...лиин 26—27 ВЛКСМ-эй ...-Монголой обкомой II пле... боложо, «Колхозуудай, МТС-... ба совхозуудай комсомоль... организацинуудай хүдэлмэри ...лань һайжаруулха хэмжээ... тухай» ба «Пионернүүдэй бо... ...рагшадай зунай амаралтада ...хэ, тэрэнние үнгэргэхэ яба... ...комсомольско организаци... ...хабаадалга тухай» ...М-эй ЦК-гэй VI пленумэй ...нуудые бэелүүлхэ асуудал... ...зүбшэн хэлсэбэ.

...дэхи асуудалаар элидхэл ...ВЛКСМ-эй обкомой секре... ...нүхэр Гергесов өөрынгөө ...эл соо колхозуудай, МТС-...-ба совхозуудай комсомоль... ...ганизацинуудай хүдэлмэрние ...лань һайжаруулха талаар ...КСМ-эй ЦК-гэй VI пленумэй ...һан хэмжээнүүд тухай хэлэ... ...уураа, манай республикын кол... ...дай, МТС-үүдэй ба совхозуу... комсомольско организацинуу... хүдэлмэрние гүнзэгыгөөр шэн... ...гүй, дутуу дунданууднень ...аар элирүүлжэ шадаагүй бай... Мүн тэрэ хадаа элидхэл соо... шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүм... ...хээгүй шахуу, комсомолой ...нуудые ВЛКСМ-эй обкомой ба ...ой бюрогой зүгһөө хүтэлбэ... ...бии байгаа горьтойхон ду... ...нуудай тухайда багаар хэлэһэн...

Тус пленум дээрэ үгэ хэлэһэн ...нүхэд элидхэлэй эдэ дутаг... ...нуудые тэмдэглэхэһээ гадна, ...КСМ-эй обкомой хүдэлмэридэ ...байгаа схэхэн дутуунуудые ...аар шүүмжэлээ. ВЛКСМ-эй ...аршэбэрэй айкомой секретарь ...р Аносов ингэжэ мэдүүлбэ: ...нүхэр Гергесовэй хэһэн юрэнхы ...шүүмжэлэл багатай элидхэл хадаа ...сомолой айкомуудые ВЛКСМ-...обкомой халирхайгаар хүтэл...дэг байһанине гэршэлнэ.

...вань комсомолой Зэдын айко... секретарь нүхэр Гончиков үгэ ..., хэлэхэ зуураа: — Хүдөө ...жахыгаа саашадань хүгжөөхэ хэ... ...комсомолецуудай ба союзна... залуушуулай ямараар ханда... тухайда ВЛКСМ-эй обком ...рэнэй бюро тон багаар һонир... байна. Союздоторой хүдэл... ...гэшүүнэй түлбэри тухай ...али бусад асуудалнуудта ...КСМ- эй обкомой харюусалга... хүдэлмэрилэгшэд ехэнхидэ гол ...ралаа хандуулаад лэ, харин ...жалые улам хүгжөөхын, үн... баян ургаса хуряажа абахын ...социалистическэ мүрысөө ...рүүлхэ шухалын шухала хэ... ...эрхилжэ шадаагүй байха ...гэжэ хэлэбэ.

ВЛКСМ-эй Кабанскын айкомой секретарь нүхэр Бояркин өөрынгөө үгэ соо колхозуудай комсомольско организацинуудай хүдэлмэриин һайн дүй дүршэлые согсолхо, бүгэдын шадабари болгохо ябадалые ВЛКСМ-эй обком хэрэгсээнэгүй гэжэ тэмдэглэнэ.

—ВЛКСМ-эй обком хадаа, — гэжэ Курумканай айкомой секретарь нүхэр Будаев хэлэбэ, — томодхогдоһон колхозуудай комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ багаар анхаралаа табидаг. Комсомолой областной XV конференци дээрэ ВЛКСМ-эй обкомой хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дунданууды элирүүлэн, делегадууд хэдэн олон шүүмжэлхы ажаглалтануудые хээ һэн. Теэд, тэндэ тэмдэглэгдэһэн дутуунуудые ВЛКСМ-эй обкомой мүнөөшье дабтаһаар байхань гэмшэлтэй.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй VI пленумэй тогтоолые бидэнэр хүтэлбэри болгон хүдэлмэрилхэ зуураа, ажахын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ, хүдөө ажахыгаа хүгжөөн дэбжүүлхэ хэрэгтэ, хабарай тарилгые эрхим һайнаар үнгэргэжэ, үндэр баян ургаса хуряажа абаха ябадалда бүхы комсомолецуудые ба союзнабэшэ залуушуулые элсүүлхэ ёһотойбди гэжэ ВЛКСМ-эй Бичурын айкомой секретарь нүхэр Молчанов хэлэбэ.

Ажахын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ комсомолецуудые ба союзнабэшэ залуушуулые һайнаар элсүүлхэтэеэ хамта, тэдэниие коммунистическээр хүмүүжүүлхэ асуудалые мартажа огто болохогүй, комсомолецуудай политическэ ба юрэнхы эрдэмые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ шухала гэжэ ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Хандажапова тэмдэглэбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой хүдэлмэрилэгшэд холын аймагуудта тон үсөө ошодог. Тиимэ дээрэһээ ВЛКСМ-эй обкомой хүдэлмэрилэгшэд хүдөөгэй комсомольско организацинуудай хүдэлмэрние һайнаар мэдэнэгүй гэжэ нүхэр Лопкомоева хэлэбэ.

Мүн тус пленум дээрэ ВЛКСМ-эй обкомой гэшүүд нүхэд Юмсунов, Сампилов, Отставнова, Бабанов, физкультурын ба спортын республиканска комитедэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Шапров, БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи кинофикациин управлениин начальник нүхэр Можаров, ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Кашников ба бусад үгэ хэлээ.

Хэлсэгдэһэн асуудалнуудаараа пленум дэлгэрэнгы шиидхэбэринүүдые баталан абаһан байна.

Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой фермын һаалишан нүхэр У. В. Лобыцына үбһэ тэжээл гамтайгаар гаргашалан, үнеэдээ һайнаар ондо оруулжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Лобыцына малнуудтаа тэжээл үгэжэ байна.

Д. Носовой фото.

Оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ

Усть-Киранай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой (Кяхта) малшан Ешэ-Ханда Чагдурова долоон жэлдэ малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ ябана.

Энэ үбэл малай эдихэ үбһэ тэжээл дутагдалтай дээрэһээ нүхэр Чагдурова нэмэлтэ тэжээл бэлэдхээд, бурууну удтаа эдюулжэ, тэдэнээ бүрин бүтэнөөр ондо оруулжа байна. Саһан хайлажа, хагданай гараһан газарта нүхэр Чагдурова малнуудаа адуулна.

Тус колхозой һүнэй-товарна фермые даагша нүхэр Г. Чибаков залуу малнуудаа һайнаар ондо оруулхын түлөө бүхы оролдолгоёо гаргана. Нүхэр Чибаков нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгэ эмхидхэһэн, залуу малай харууһа һайжаруулһан байна.

Ц. Цыремпилов.

Түрүү һаалишад

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Мыдыгма Цыренова, Дагма Будажапова, Бальжима Будаева, Балжаа Жамсаранова гэгшэд ажалай эрхим жэшээ харуулан хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр малаа нэгэшье хороолтогүйгөөр ондо оруулжа байна. Тэрэшэлэн мүнөө жэлэй түл абалгада һайнаар бэлэдхээд, энэ кампаниие амжалтатайгаар эхилбэ. Эдэ һаалишад малдаа үбһэ тэжээл һайнаар буйлуулжа ба ууралтуулжа эдюулнэ. Мүн эндэхи ветфельдшер Дамба Доржиев шэнэ түлнүүдые бүрин бүтэнөөр абаха хэрэгтэнь һаалишадта һайнаар туһална.

Б. Бадмаев.

600 га сабшалан уһалагдахань

Хасуртайска сельсоведэй «Победа» колхозой (Хори) колхознигууд бичурынхидай уряае дэмжэн, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые һаяхан абаа һэн.

Мүнөө тэдэнэр абаһан уялгануудаа бодотоор бэелүүлжэ байна. Энэ колхоздо сабшалан ба бэлшээриин газарые һайжаруулха хүдэлмэринүүд үргэнөөр ябуулагдана. Наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргалгада трактор хэрэглэгдэнэ. Хамта 7000 тэргэ наг шэбхэ гаргадаха ба 70 гектар дээрэ үтэг хэгдэхэ юм. Мүнөө 20 гектар талмай үтэгжүүлэгдэнхэй. Һаяшагаар грейдертэй нэгэ трактор сабшалангай шугы бургааһа сэбэрлэхээр гаргагдахань.

Сабшалан уһалагшадай бригада эмхидхэгдээд, уһалууриин канавануудые заһабарилжа эхилээ. Энэ канаваар 600 гектар талмай уһалагдаха байна.

Б. Намжилон.

Бичурынхидай хандалгые дэмжэбэ

Кабанскын аймцентрэй культурын байшанда колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй, таряанажалай ба тракторна бригадануудай бригадирнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зүблөөн үнгэргэгдөө. Тэндэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Хлыстов «Колхозуудай 1950 оной хүдэлмэриин дүнгүүд ба саашанхи зорилгонууд тухай» элидхэл хэбэ.

М. Савельев.

ОРС-нуудай хүдэлмэриие һайжаруулха

ССР Союзай ой модоной промышленностиин БМАССР-тэхи УРС-ын дэргэдэ леспромхозуудай ОРС-нуудай начальнигуудай, тэрэнэй ахалагша бухгалтернуудай зүблөөн, УРС болон ОРС-нуудай олон тоото эдэбхитэдэй хабаадалгатайгаар һаяхан болобо. 1950 оной хүдэлмэриин дүнгүүд ба 1951 оной зорилгонууд тухай элидхэл хэлэһэн УРС-ын начальник нүхэр Крюков хүдэлмэридөө байһан ехэхэн дутуунуудые элирүүлээгүй.

Тус УРС-ып, тэрэнэй таһагуудай ба олонхи ОРС-нуудай тиимэ гэшэгүй муугаар хүдэлмэрилдэгынень, гүрэнэй ба олониитын мүнгэ зөөриие хэдэн миллионоор үридэгынень, эд бараанай эрьесын түсэбые жэлһээ жэлдэ дүүргэдэггүйень республикын модошод һайн мэдэнэ. Теэд, эдэ ехэхэн алдуу дутуунуудһаа ёһотой тобшолол хэжэ, тэдэниие усадхалгада бүхы хүдэлмэрилэгшэдөө элсүүлхын орондо элидхэлшэ шүүмжэлэлһээ айһан шэнги, тэдэниие тойрон гараа.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлээ. Тэдэнэр элидхэлээ бага шүүмжэлгэтэйгээр хэһэн тухайдань нүхэр Крюковтэ зааха зуураа, УРС-ын болон ОРС-нуудай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг шалтагаанииень элирүүлээ. УРС-ын хүтэлбэрилэгшэд ОРС-нуудтаа тон хангалтагүй, гансал саарһан хүтэлбэри үгэдэг байшоо. ОРС-нуудай, тэдэнэй магазинуудай болон туһалбариин ажахынуудай ямараар хүдэлмэрилжэ байдагые УРС-ын хүтэлбэрилэгшэд мэдэхэгүй шахуу, гансал конторо соогоо саарһанда даруулшоод, элдэб «шухала» мэдээнүүдые зохёожо һуудаг байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тон зүбөөр шүүмжэлээ.

УРС-ын кадрнуудай таһаг (начальнигынь нүхэр А. А. Крюков) худалдаа наймаанай кадрнуудые зүбөөр шэлэн абаха, тэдэнэрые политическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгые унагааһан байна. Тиимэһээ, элдэб жулигууд, гүрэнэй интересэй түлөө бэшэ, гансал хара амяа хараашад шадаал һаа ниигын хогшол зөөриие хулгайлха һаналтай этэгээдүүд зарим ОРС-нуудта, магазинуудта, ларёгуудта шургажа ороһон баримтанууд элирүүлэгдэбэ. Нэгэ газарта хүдэлмэреэ унагааһан хүниие нүгөөдэ харюусалгатай хүдэлмэридэ «дэбжүүлдэг» байһан ушарнууд үзэгдэнэ.

Жэшээлхэдэ, Бурмонторгдо хүдэлмэрилхэдөө ехэхэн хэмжээнэй мүнгэ зөөри үбэршэлхые һэдэһэн дээрэһээ тэндэһээ намнуулһан Коробов гэгшые нүхэр Крюков Байкальска леспромхозой ОРС-до харюусалгатай хүдэлмэридэ эльгээһэн байгаа. Теэд, тэрэнь уданшьегүй ехэхэн хэмжээнэй гүрэнэй мүнгэ үрилтэ хээд, зугадашоо һэн.

Тиихэдэ, гартаа ямаршье документгүй (ажалай книжкэ, паспортгүй) хүнүүдые хүдэлмэридэ абадаг баримтанууд Хорин, Баруун-Тарбагатайн, Шулуутайн болон бусад леспромхозуудай ОРС-нуудта үзэгдэһэн байна.

Гүрэнэй ба кооперативна мүнгэн зөөри яахадаа үригдэнэб гэхэдэ, УРС болон ОРС-нуудта хиналта-шалгалтын хүдэлмэри тон муугаар табигданхай. Шалгалта хэхэ түсэб хайша хэрэгээр ба ёһо тэдыгээр табигдабашье, дүүргэлтэ болгогдодоггүй байха юм. Жэшээнь, 1950 ондо нэгэшье удаа гэнтын шалгалта хэгдээгүй байшоо. Тиимэһээ гүрэнэй ба кооперативна мүнгэ зөөри үригшэд, үбэршэлэгшэд зоргоороо болодог байна.

Мүнөө модо бэлэдхэлэй ба шэрэлгын хүдэлмэри үргэлжэлһөөр. Уданшьегүй модо урадхуулгын хүдэлмэри эхилхэнь. Ушар иимэһээ УРС-ын ба ОРС-нуудай, тэдэнэй магазинуудай, ларёгуудай болон столовонуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха хэрэгтэй. Түбхын түрүүндэ, гүрэнэй болон кооперативна мүнгэ зөөри үригшэдые ба үбэршэлэгшэдые шүбгэтэй хартаганаагаар хамажа хаяха гээшэ хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй уялга мүн.

Бор. Иванов.

Абаһан уялгаа дүүргэнэ

Улан-Удын № 1 хлебозаводой хүдэлмэришэд Майн 1-нэй һайндэр хүрэтэр апрелиингээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абанхай. Эдэнэр апрелиин 15-най байдалаар хахад һарынгаа түсэб 100 холо гаран процент дүүргээ. Хилээмэ баригшад нүхэд Думнова, Осипова, Филиппова болон бусад хоорондоо мүрысэн үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 115—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Хүдэлмэришэд түлишэ ба бусад зүйлнүүдые арбилхын, продукциингаа шанарые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэн, абаһан уялгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлжэ байна.

И. Гроссман.

...циализмын ороной гүрэнэй урьһаламжанууд

☆ ☆ ☆

К. МАДАЕВ,

БМАССР-эй финансуудай Министр, финансова албанай ахалагша советник

☆ ☆ ☆

...игагшадай суглаан дээрэ ...оной февралиин 9-дэ хэлэһэн ...соогоо нүхэр Сталин комму... байгуулгын түүхэтэ програм... тодорхойлһон байна. Энэ ...раммаар зэбсэглэгдэһэн манай ...ной ажалшад коммунистическэ ...иин хүтэлбэри доро ябажа, ...ай хойто тээхи үедэ ажахын ...культурна байгуулалтын бүхы ...тогууд дээрэ асари ехэ амжал...нуудые туйлаа. 1946—1950 онуу... СССР-эй дүрбэдэхи (дайнай ...то тээхи нэгэдэхи) табанжэлэй ...сэбые дүүргэлгын дүнгүүд совет... арадай агууехэ эдэ илалтанууд ...тодоор гэршэлнэ.

Дайнай хойто тээхи сталинска ...нжэлэй түсэбэй һүүлшын ...э—1950 ондо промышленнос... ...валовой продукци дайнай ур... ...тээхи 1940 онойхидо орходоо ...роцент ехээр бүтээн гаргагда... хүдөө ажахын валовой продук... дайнай урда тээхи хэмжээнһээ ...лэгдээ. 1950 ондо национальна ...од дайнай урда тээ байһанһаа ...процентээр ехэ болоһон байна. ...най урда тээхи үетэй сасуулха... ...хүн зоной олзо доходууд ба ...ай эд хэрэглэлгын хэмжээн ...эр ургаба. Коммунизм байгуул... талаар нүхэр Сталинай таби... шэнэ зорилгонуудые шиидхэхэ, ...ой ган гасуурита районуудай ...алиие шэнэдхэн хубилгаха, ...хэй дээрэ эгээн томо гидроэ...ктростанцинуудые ба каналнуу... бариха, Поволжьедо, Украи... урда зүгтэ. Хойто Крымдэ, ...шадар, Кара-Кумда олон ...ион гектар газар уһалха ба ...жаруулха шухала условинууд ...гуулагдаа.

...э хоолой ба промышленна ...нуудай гүрэнэй рознично сэн...дые 1951 оной мартын 1-һээ ...о, тоогоороо дүрбэдэхеэ со...кэ правительствын химдаруул... ябадалынь ажалшад тухай, ...нэй ажана тэниглэн байдалай ...алта тухай сталинска анхарал ...долгын шэнэ гэршэнь болоно.

Ниитын хэрэглэлэй товарнуудай рознично сэнгүүдэй химдаралгань жэл соо 27,5 миллиард түхэриг болохо байна. Сэнгүүдэй химдарһанай ашаар колхозно рынок дээрэ юумэнэй сэнгүүд мүн лэ химдаржа, хүн зон 7 миллиард шахуу түхэриг шүүхэ юм. Тиихэдэ советскэ түхэригэй худалдан абаха хүсэниинь бэхижэхэ, хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай бодото салингынь дээшэлхэ, колхозно таряашадай материальна байдал һайжарха болоно.

Сэнгүүдые дүрбэдэхеэ химдаруулһанай ашаар, манай ороной арад зон олон зуугаад миллиард түхэригэй сэбэр олзо оложо абаа.

Социалистическэ экономикын ургалтын үндэһэ һуури дээрэ, манай арадай ажабайдалынь улам гоё, баян, культурна ба жаргалтай һайхан боложо байна. Бүхы советскэ республикануудта промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин үргэн бэлгогдохотой хамта, шэнэ байшангууд, клубууд, үхибүүдэй садуул, библиотекэнүүд, столовонууд, магазинууд баригдажа байна. Коммунальна предприятинуудые бариха, городууд болон хүдэлмэришэнэй поселогуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ.

Бурят-Монголой АССР-эй гансахан 1951 оной бюджедээр социально-культурна эмхи зургаануудые ба хэмжээ-ябуулгануудые финансировалгада 189 миллион 762 мянган түхэриг гү, али бүхы бюджедэй 76,8 процентнь гаргашалагдаха байна, энэнь үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо 11 миллион 898 мянган түхэригөөр ехэ болоно.

Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай экономикын хүсэтэйгөөр дэбжэн хүгжэжэ байхада, капиталистическэ гүрэнүүдтэ хүн зоной ажабайдалынь улам муудажа, хүдэлмэригүйдэлгэ ехээр ургажа, арад зон хооһорон үгыржэ байна.

США-гэй зонхилхы нюурнууд ба США-һаа дулдыданги оронууд буу зэбсэгүүдые угаа яаралтайгаар бэлэдхэнэ, СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта добтолхын тулада тон ехэ арминуудые байгуулна. Англо-американска агрессорнүүд сүлөөдэ дуратай корейскэ арадта эсэргүү гэмтэ бузар лай үүдхэбэ. Уласхоорондын хэлсээнүүдтэ зүришэн, США-гэй ба Англиин правительствонууд Баруун Германиие ба Японие ремилитаризацилга хэнэ, тэдэниие өөһэдынгөө сэрэгэй плацдарм болгоно.

Советскэ Союзай гүрэнэй олон миллиард түхэригэй бюджет жэлһээ жэлдэ ургана, энэнь манай Эхэ ороной хүсэ шадалые тодоор харуулна.

Дайнай хойто тээхи табанжэлдэ Гүрэнэй бюджедэй доходууд 1945 ондо 302.0 миллиард түхэриг байһанаа 1950 ондо 422,1 миллиард түхэриг болобо. Энэ үе соо СССР-эй Гүрэнэй бюджедэй гаргашануудынь 298,6 миллиард түхэригһөө 412,7 миллиард түхэриг хүрэтэр ургаа.

1946—1950 онуудта манай гүрэн арадай ажахыда 708,1 миллиард түхэриг гаргашалаа. Эдэ жэлнүүдтэ советскэ бюджет социально-культурна байгуулалтада 524,5 миллиард түхэриг һомолбо. Эдэ тоо баримтанууд хадаа социалистическэ ажахын ба культурын һалбаран хүгжэлтэ тухай, арадай ажана тэниглэн байдалай дээшэлэлтэ тухай большевистскэ партиин ба Советскэ правительствын анхарал оролдолгые харуулна.

1951 ондо парти ба Советскэ правительство СССР-эй арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар ехэ зорилгонуудые табяа. Ажахыдахи ресурснуудые бүрин түгэс ашаглаха үндэһэ һуури дээрэ, арадай ажахын бүхы һалбаринуудай шэнэ дэбжэлтэ хангагдаха, 1950 ондо туйлагдаһан үйлэдбэриин хэмжээн ехээр үлүүлэгдэхэ ёһотой байна.

Доходуудай талаар 458,7 миллиард түхэриг болохоор ба гаргашануудай талаар 451,5 миллиард түхэриг болохоор баталагдаһан СССР-эй 1951 оной Гүрэнэй бюджедтэ эдэ зорилгонууд бүрин тодорхойгоор харагдана. СССР-эй 1951 оной Гүрэнэй бюджедэй бүхы гаргашануудай гурбанай хоёр хуби шахуунь ажахын ба культурна байгуулалтада зорюулагдана. СССР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ зорюулан мүнгэ һомололго 1940 ондо Гүрэнэй бюджедэй гаргашануудай 32,5 процент байгаа һаа, энэ жэлдэ оройдоо 21,3 процент болоно.

Агрессивнэ империалистическэ гүрэнүүдтэ, нэн түрүүн США ба Англида тад ондоо байдал харагдана. США-гэй сэрэгэй бюджет 67,8 миллиард доллар болобо, энэнь тус ороной гүрэнэй бүхы бюджедэй 87 процентнь болоно. США-да гүрэнэй бюджедэй бирагүй бага хубинь хүн зоной аша туһада гаргашалагдана. 1950—51 онуудта США-гэй гүрэнэй бюджедэй оройдоо 1 процентнь, гэгээрэлдэ гаргашалагдаха байһан аад, энэнь правительствоор хороогдоо.

Гүрэнэй урьһаламжануудые тарааха ба нөөсэлгын кассануудта вкладуудые оруулха зэргээр хүн зонһоо оруулагдадаг мүнгэ СССР-эй Гүрэнэй бюджедэй доходно талые бэелүүлхэ ябадалда ехэ удхашанартай байна.

Гүрэнэй урьһаламжанууд манай орондо үргэнөөр хүгжэжэ, олониитын шэнжэ шанартай болоо. Советскэ арад гүрэнэй урьһаламжануудые нэгэн һаналаар дэмжэнэ. Гүрэндэ мүнгэеэ урьһаар үгэхэдөө, советскэ хүнүүд манай ороной экономическа ба культурна хүгжэлтэдэ, тэрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ, арадай ажабайдалые һайжаруулгада туһалнабди гэжэ һайнаар мэдэнэ.

Советскэ гүрэнэй урьһаламжанууд капиталистическэ гүрэнэй урьһаламжануудһаа үндэһөөрөө илгаатай юм. Капиталистическэ оронуудта гүрэнэй урьһаламжанууд ажалшадые улам ехээр дарлан мүлжэхэ, эзэмдэлгын дайнуудые бэлэдхэхэ ба хэхэ, һула гээгдэнги оронуудые богоолшолхо, полициинхидэй ба чиновнигуудай ехэ аппарат байлгаха зэбсэгынь болодог юм.

Советскэ гүрэнэй урьһаламжанууд үйлэдбэриин шэнжэ шанартай байна. Энэнь социалистическэ ажахын ургажа байгаа нөөсэ баялигһаа урьһаламжануудые түлэхэ арга боломжо хангана. Хүн зонһоо ороһон мүнгэ арадай ажахые ба культурые финансировалха, манай ороной обороной хүсэ шадалые бэхижүүлхэ ябадалда хэрэглэгдэнэ.

Дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй турша дотор манай урьһаламжанууд гүрэндөө 50 миллиард шахуу түхэриг үгөө һэн, энэ мүнгэ капитальна барилгада, олон мянган предприятинуудые байгуулгада, хүдөө ажахые механизацилгада шэглүүлэгдэһэн юм. Энэ мүнгэ Магнитогорско металлургическа комбинат, Ростсельмаш, Уралмаш, Сталинградска, Харьковска ба Челябинска тракторна заводууд, Московско, Горьковско ба Ярославска автомобильна заводууд гэхэ мэтын социалистическэ промышленностиин гигантнуудые байгуулха ябадалда туһалһан байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ советскэ гүрэнэй урьһаламжанууд ехэ үүргэ бэелүүлээ. Урьһаламжануудаар ороһон мүнгэ хадаа дайсаниие бута сохихо ябадалда шэглүүлэгдэһэн сэрэгэй хэмжээ-ябуулгануудые хангаха шухала орошо болоһон байна.

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ гүрэнэй урьһаламжануудаар ороһон мүнгэ 130 миллиард түхэриг болоо. Эдэ жэлнүүдтэ гүрэнэй урьһаламжанууд манай ороной арадай ажахые түргөөр һэргээн бодхооху ба саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ ехээр туһалаа. Гансахан Бурят-Монголой АССР-эй ажалшад дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй турша дотор гүрэндөө 300 миллион үлүүтэй түхэриг урьһаар үгэһэн байна.

Бүхы советскэ арадтал адляар манай республикын ажалшад үнгэрһэн жэлдэ СССР-эй правительствын гаргаһан Гүрэнэй Табадахи урьһаламжые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр захиһан юм.

Эхэ оронойнгоо бодото патриодууд — манай республикын колхознигууд урьһаламжа гаргагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн нэгэ һарын турша дотор, захиһан урьһаламжынгаа 92 процентые бэлэн мүнгөөр оруулһан байна. Сэлэнгын, Хоринн, Яруунын, Кяхтын, Ахын, Закаменай, Хэжэнгын, Иволгын, Зэдын, Заиграйн ба бусад аймагуудай колхознигууд урьһаламжа захиһан мүнгэеэ майн түрүүшын хэдэн үдэрэй турша дотор бүрин оруулаа.

Манай урьһаламжанууд гүрэнэй интересүүдые ба граждануудай өөһэдынь интересүүдые тааруулан хараха гайхамшагта жэшээ болоно. Арадай ажахын дэбжэлтэдэ, арадай материальна ажана тэниглэн байдалай ба культурна хэмжээнэй дээшэлэлтэдэ туһалха зуураа, советскэ урьһаламжанууд хүн зондо ехэ олзо асардаг байна.

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй турша дотор урьһаламжа захигшадта 17 миллиард шахуу түхэригэй шүүбэринүүд түлэгдөө. Тиихэдэ гансахан 1950 ондо урьһаламжын шүүбэринүүд 3,7 миллиард түхэриг болоһон байна. 1951 ондо урьһаламжа захиһан арад зон 5 миллиард түхэриг шүүхэ байна. Энэ үе соо Бурят-Монголдо урьһаламжа захигшад 47212 мянган түхэриг шүүбэ.

Манай орондо урьһаламжа захилга хадаа агууехэ Эхэ орондоо ажалшадай үнэн байдагай, советскэ правительстводо, коммунистическэ партида ба советскэ арадые коммунизм ошохо замаар хүтэлжэ ябаа нүхэр Сталинда хизааргүйгөөр этигэлэгэй толотомо демонстраци болодог байна.

КИНО

Венгрие Советскэ Армиин сүлөөлһэнһөөнь хойшо 6 жэл болоһонтой дашарамдуулан Москвада венгерскэ кинофильмнүүдэй фестиваль үнгэргэгдэһэн байна. Энэ фестивалиин түгэсхэл дээрэ «Яника» гэжэ кинокомеди харуулагдаа. Столицын кинотеатрнуудта гурбан недели соо харуулагдаһан фильмнүүд, тэрэ тоодо «Яника» нилээд ехэ амжалтануудые туйлаһан байна.

«Каталина Кишын зол жаргал» гэжэ фильмын удаа тээ Улан-Удын ба манай республикын ажалшад «Яника» гээшые хаража байна. Венгерскэ залуу кинематографиин эдэ хоёр зохёолнууд реалистическэ үндэһэ баримталһаараа, хүмүүжүүлхы удхашанараараа магтагдана. «Каталина Кишын зол жаргал» гэжэ фильм Венгерскэ арадай республикын дотоодын байдалые харуулна гэбэл таарамжатай. «Яника» хадаа тус республикые хариин хүнэй яажа таниһан тухай хэлэнэ. Тиихэ зуураа американска пропагандын худал хуурмагыень, сүлөөтэ Венгридэ тэрэнэй һаад ушаруулхаяа, хардаха гүрдэхэеэ оролдодогыень эрилхэйлнэ.

...Венгриин элитэ уранзохёолшо Янош Балла 15 жэл энээнһээ урда тээ Америка ошоһон байгаа. Шалтагынь хадаа тэрэнэй зохёолнууд «хэтэрмэ прогрессивнэ» гэжэ буржуазна Венгридэ тоологдоһон юм. Хашалан зоболонһоо тэрьелэн, Янош Балла түрэһэн орон нютагаа, нүхэдөө, залуу һамгаяа орхино...

Он жэлнүүд үнгэрөө. Дэлхэйн хоёрдохи дайн дүүрээ. Европодо арадай демократиин оронууд бии боложо, бэхижэжэ эхилнэ. Тэдэ оронуудай нэгэн бологшо Венгри тухай сценари бэшэхэ хэрэг Голливудта бии болоно. Американ худалша хуурмаг зохёолшо боложо үрдиһэн Янош Баллада энэ хэрэг даалгагдана. Тэрээнтэй хамта, тэрэнэй дотор танилынь—9 театр, 200 киногой эзэнэй басаган Дэзи гэгшэ Венгри ерэлсэнэ. Дэзи хадаа Баллые һамганһаань хуулиин ёһоор һалгааха түсэбтэй.

15 жэл болоод Балла түрэһэн ороноо хараба... Шэнэ Венгрие урдань али болохоор доромжолон харадаг байһан Балла мүнөө бодото дээрэ биишье, үгышье юумэнүүдые блокнодтоо тэмдэглэнэ. Теэд уданшьегүй, үнэтэ арюун хэрэгүүдэй ямаршье худал үгэдэ булигдахагүй байһание мэдэржэ, Янош Балла сэдьхэлээ хубилжа эхилнэ.

Гизи Колар —Будапештын Арадай театрын мэдээжэ актриса. Нэгэ шэнэ пьесэ соо харуулагдаһан Яника гэжэ хүбүүнэй роль наадахыень тэрээндэ дурадхагдана. Энэ хүбүүнэй хуби заяан Гизиие ехэтэ һонирхуулна. Хэрбээ Гизиин үбгэн Янош Баллын Америка ошоһонгүй һаань, мүнөө тэдэнэр Яника шэнги хүбүүтэй байжашье болохо һэн...

Үхибүүн шэнгеэр хубсаланхай Гизи хүбүүнэй роль репетицилнэ. Тиигэжэ байтарынь Янош Балла орожо ерэнэ. Һамгантайнь энэ «хүбүүнэй» шарайгаараа адли байһание Янош Балла обёоржо, элдэб юумэ бодоно. Америка ошоһон хойномни энэ минии хүбүүн түрөө юм байна гэжэ тэрэ һанана. Удаань хэдэн энеэдэтэй ушаралнууд болоно.

Шэнэ Венгриин ажабайдал Янош Баллада улам улам эли болоно. Хамаг бүхы хубилалтанууд тухайда Гизиин хүдэлмэрилдэг театрын директор Баллада хөөрэжэ үгэнэ. Һүүлэй һүүлдэ эндэ—демократическа Венгридэ үнэн сэхээр ажаллахаб, ажаһуухаб гэжэ тэрэ ойлгоно. «Голос Америки» гэжэ радиостанциин худал хуурмагаар Венгри тухай хэлэдэгыень Дэзи мүн лэ ойлголсоно. Баллын һөөргөө Америка бусахыень Дэзи баалана. Теэд Балла Венгридэ үлэхэ гэжэ эрид шиидэнэ.

Энэ фильм зарим дутагдалнуудтай. Хуушан водевильнүүд сооһоо асарагдаһан зүйлнүүд бии. Энэнь кино харагшадые гансал энеэлгэхэ гэһэн гэжэ һанахаар. Тиимэһээ зарим үедэ үнэншэмэ бэшэ болохоёо һанана. Гэбэшье, энэ фильм юрэнхы дээрээ һонирхолтой байна.

Д. Гунзынов.

Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзые юундэ шүүмжэлээб?

Һаяхан, Мухаршэбэрэй аймагай аймпотребсоюзай правлениин тоосоото-һунгуулиин суглаан боложо, правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Ч. З. Бадмаев тоосоото элидхэл хэбэ. Үнгэрһэн 1950 ондо аймагай худалдаа наймаанай организацинууд урда жэлэйхидээ орходоо нилээд ехэ эд товар ажалшадта худалдаа, аймаг соо тоологдодог 9 сельпонуудай 6-ниинь 1950 ондо эд бараанайнгаа эрьесын түсэбые дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байна гэжэ элидхэл соо тэмдэглэгдээ.

Сутайн (түрүүлэгшэнь нүхэр Кобылкина), Октябриин (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыбиков), Шаралдайн (түрүүлэгшэнь нүхэр Аносов), Мухаршэбэрэй (түрүүлэгшэнь нүхэр Кудрявцев) сельпонууд нөөсэлгын, бэлэдхэлэй талаар түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргээ.

Гэхэтэй хамта, элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд аймпотребсоюзай правлениин ба шалгалтын комиссиин хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнууд бии байһаар гэжэ тэмдэглэбэ. Суулгын, Хонхолойн сельпонууд үнгэрэгшэ жэлдэ эд бараанай эрьесын түсэбүүдые дүүргээгүй. Тус сельпонуудай магазинуудта ядагаадаа дабһа, зуруул, керосин гэхэ мэтын товарнууд заримдаа байдаггүй. Жэшээлхэдэ, Хонхолойн (түрүүлэгшэнь нүхэр Ерофеев) сельпогой «Эрдэм» совхоздохи ба бусад магазинуудта керосин, зуруул, сай гэхэ мэтын товарнууд хэдэн арбаад хоногоор таһалладаг. Иимэрхүү дутагдалнууд бусадшье сельпонуудта бии.

Аймпотребсоюзай правлени мүнгэн зөөри үрихэ ябадалтай тэмсэл һулаар ябуулһан байха юм. Энээнһээ боложо, үнгэрэгшэ жэллэ 110 мянган түхэриг үрилтэдэ орсһон байна. Тэрэшэлэн аймпотребсоюз 419 мянган түхэриг бусадһаа абалтай.

Аймпотребсоюзай шалгалтын комисси (түрүүлэгшэ байһан нүхэр Г. Дамбуев) бүхэли жэл соо нэгэшье шалгалта хээгүй.

Үгэ хэлэһэн пайщигууд-түлөөлэгшэд нүхэд Попков, Веретельников, Максимов, Оленников, Бубеев болон бусад аймпотребсоюзай правлени ажалшадай эрилтэнүүдтэ харюусалгагүйгөөр хандана, олон магазинуудай продавецүүд албан хойрог ааша гаргана, дуратай сагтаа магазинаа нээдэг, дурагүйдөө хаажархидаг заншалтай болошоо гэжэ шүүмжэлбэ.

Правлениин хүдэлмэри хангалтатай гэжэ сэгнэгдээд, правлениин ба шалгалтын комиссиин шэнэ состав һунгагдаа.

Б. Дымбрылов, манай корр.

Эб найрамдалай Пактын түлөө!

Монгол арадай республикада Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табижа эхилээ

УЛАН-БАТОР, апрелиин 26. (ТАСС). Агуу ехэ табан державануудай хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табихын тулада Монгол арадай-революционно партиин (МНРП) ба МНР-эй правительствын хүтэлбэрилэгшэд Монгол арадай республикын министрнүүдэй Соведэй заседанинуудай зал соо сугларба. МНР-эй премьер-министр маршал Чойбалсан Хангалгада түрүүлэн гараа табяа. Тэрэнэй һүүлээр МНР-эй Бага Хуралай президиумэй түрүүлэгшэ Бумаценде, Монгол арадай-революционно партиин ЦК-гэй секретарьнууд Цеденбал, Дамба, Сосорбарма, премьер-министрын орлогшонор Сурунжаб, Лубсан, Майдар, МНРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүдэй кандидадууд гадаадын хэрэгүүдэй министр Лхамсурун, Монголой университедэй ректор ба эб найрамдал хамгаалгын Монголой национальна комитедэй түрүүлэгшэ Ширендыб Хандалгада гараа табяа.

Болгари дотор Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада дүрбэн миллион хүн гараа табяа

СОФИЯ, апрелиин 26. (ТАСС). Эб найрамдалай түлөө олон зуугаад мянган шэнэ шэнэ тэмсэлшэд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табижа, эб найрамдалай хэрэг хамгаалха гэһэн эрид хүсэлөө мэдүүлнэ.

Гансахан апрелиин 25-да 500 мянга шахуу болгарска гражданинууд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табяа. Болгари дотор энэ түүхэтэ документдэ гар табигшадай тоо 4 миллион хүн болобо.

Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин хандалга

БУДАПЕШТ, апрелиин 25. (ТАСС). Ажалшадай уласхоорондын һайндэр — Майн 1-тэй дашарамдуулан демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин (ВФДМ) секретариат бүхы дэлхэйн залуушуулда уряатайгаар хандаба.

Буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар бэлэдхэлгэдэ, хүдэлмэригүйдэлгэдэ, улам шангадажа байгаа капиталистическэ дарлалтада эсэргүү, бата бэхи эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө, ажалай условинуудые һайжаруулхын түлөө, һайн һайхан ерээдүйн түлөө тэмсэхыень бүхы оронуудай демократическа залуушуулые ВФДМ уряална.

Майн 1-нэй үдэрые — агууехэ 5 державануудай хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхые эриһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампание улам үргэдхэхэ үдэр, ажалша залуушуулай нэгэдэлэй үдэр болгохын тулада бүхы юумэ хэхыень бүхы дэлхэйн залуушуулые — социалистнууд, коммунистнууд, католигууд, протестантнууд, эмхитэй ба эмхигүй бүхы залуушуулые ВФДМ уряална.

Франциин Национальна суглаанда

ПАРИЖ, апрелиин 26. (ТАСС). Анри Кэй гэгшын правительствода этигэл үзүүлхэ талаар Национальна суглаанда үсэгэлдэр болоһон голосованиин дүнгүүд мүнөө үглөөгүүр соносхогдоо. Национальна суглаанай эрхэ түлөөлэлгын болзорой дүүрэхын урда тээ тэрэние тарааха зорилгоор, хэдэн олон асуудалнуудые Национальна суглаанай зүблэхэ зүйлһөө гаргахые Кэй оролдоно, тиин парламентска һунгалтануудые болзорһоо урид хэхэ һанаатай байна. Кэй хадаа һунгалтануудые июниин 10-да хэхэ гэжэ эринэ, энэ зорилгоор Национальна суглаанай хүдэлмэрие бюджедэй ба һунгуулиин реформын асуудалнуудаар лэ хизаарлахые дурадхаа гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Парламентска олонхид Кэйн правительствода этигэхэ гэбэ. Гэбэшье депутадууд-коммунистнууд, мүн бусад парламентска группануудай олохон депутадууд правительствода этигэхэ ябадалые буруушаажа голосовалаа.

Испаниин ажалшадай тэмсэл үргэлжэлһөөр

ПАРИЖ, апрелиин 26. (ТАСС). Бискайя ба Гипускоа гэжэ испанска провинцинуудай ажалшадай соносхоһон хоёр үдэрэй забастовкын дүүрэһэниинь мэдээжэ.

Забастовкын үедэ хэдэн зуугаад хүдэлмэришэдые арестовалһан Франкын правительство тэдэние түрмэдэ байлгана. Эсэргүүсэн бодогшодой эрилтэнүүдые дэмжэһэн католическа священнигүүд арестовалагдаһан хүнүүдэй дунда байна.

Эдэ арестнүүдтэй дашарамдуулан, Сан-Себастьянай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд арестовалагдаһан хүнүүдые сүлөөлхэ эрилтэ хэжэ, дахин забастовко соносхобо гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Гипускоа промышленна 4 центрнүүдтэ (Самаррага, Пасахес, Рентериа, Сараус) хүдэлмэри зогсоогдоһон ба хүдэлмэришэдые арестовалһанда эсэргүү протестын хүсэтэ демонстрацинууд эмхидхэгдэһэн байна. Хэдэн городуудта эхэнэрнүүдэй демонстрацинууд болоо.

США-да ажамидаралай үнэ сэн хүндэрнэ

ВАШИНГТОН, апрелиин 25. (ТАСС). Американска хүдэлмэришэдэй ажамидаралай үнын таһаралтагүй хүндэрэлгые далдалхын тулада, сэнгүүдэй индексые хазагайруулна гэжэ ажалай министерствые электрическэ ба радиопромышленностиин хүдэлмэришэдэй нэгэдэмэл профсоюзай хүтэлбэрилэгшэд гэмнэнэ. Ажамидаралай үнэ 1939 онойхитой сасуулхада, 162 процентээр ургаа гэжэ энэ профсоюзай түлөөлэгшэ Мэглс пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ. Экономическа асуудалнуудые эрхилдэг органууд ба үйлэдбэриин эзэд «американска ажалшадай салин хүлһые бага байлгахын тулада» ажалай министерствын толилһон худал индексые (ажамидаралай үнэ миил 9 процентээр хүндэрөө гэжэ тэрээн соонь хэлэгдэнэ) ашаглана.

Ажалай министерствые гэмнэһэн баримтануудые дэмжэхын тула, ажамидаралай үнын индексые профсоюз өөрөө тооложо үзөө. 1950 оной январьһаа 1951 оной январь хүрэтэр ажамидаралай үнэ 14 процентээр хүндэрөө гэжэ тодорхойлогдоо.

Вюртемберг—Баден гэжэ газар нютагай 20 мянган хүдэлмэришэд-металлистнуудай забастовко

БЕРЛИН, апрелиин 25. (ТАСС). Энэ үглөөгүүр Вюртемберг-Баден гэжэ газар нютагай (эзэмдэлгын американска зоно) 20 мянга гаран хүдэлмэришэд-металлистнууд салин хүлһэ дээшэлүүлхые эрижэ, забастовко эхилээ гэжэ АДН агентство Штутгартһаа дамжуулна.

КОРЕЯДАХИ СОБЫТИНУУД
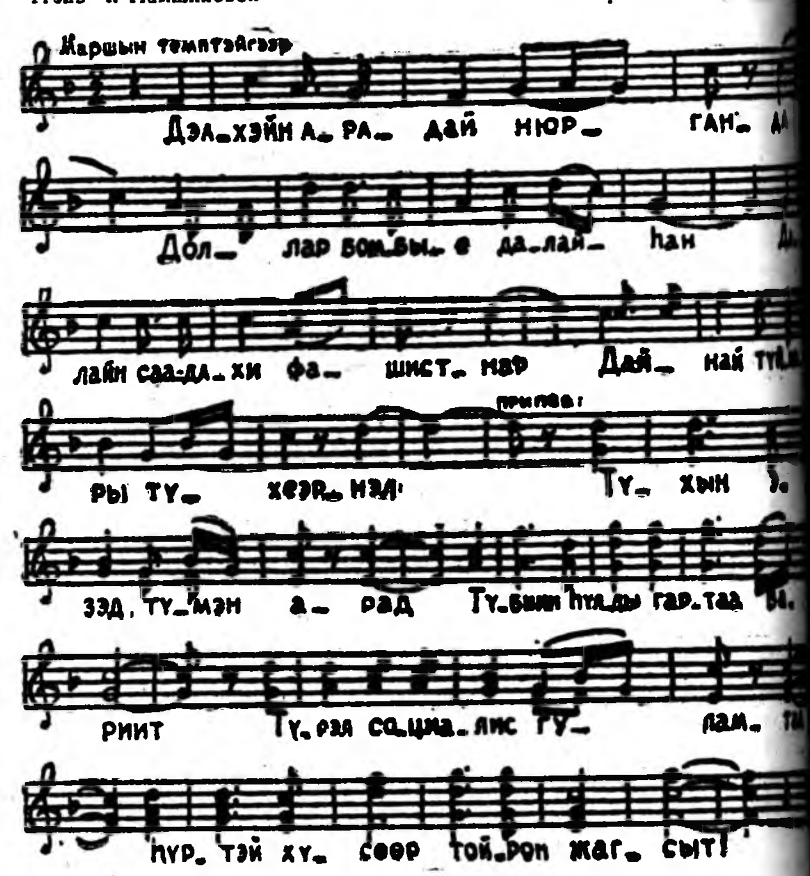
АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 27. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратанай частьнуудтай хамтадаа ябажа, шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөөд, америка-но-английска интервенционистска сэрэгүүдтэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Центральна фронт дээрэ Арадай армиин частьнууд лисынмановска дивизие бүһэлһэн ба тэрэнэй хүнүүдтэ болон техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулһан байна. 1.045 хүн плендэ абтаа Элдэб трофейнүүд, тэрэ тоодо 13 танк, 1.120 винтовко, 97 пулемёт, элдэб калибрын 173 ехэ буу ба бусад зүйлнүүд абтаа.

Жагсыт, арадууд, тэмсэлдээ!

Үгэнь Ч. Намжиловай Хүгжэмынь Б. Ямп

Дэлхэйн арадай нюрганда
Доллар, бомбые далайһан
Далайн саадахи фашистнар
Дайнай түймэры түхеэрнэл.

Түүхын ээд—түмэн арад,
Түбинн һүлды гартаа баринт!
Түрэл социалис гуламтаа
һүртэй хүсөөр тойрон жагсыт!

Үхэл тахалы үүдхэгшэд,
Үнгэрһэн дайнии һанагты.
Үйлэ, гэмэйнгээ түлөөдэ
Үлгэгдэн һалхаа мэдэгты.

Түүхын ээд—түмэн арад,
Түбнин һүлды гартаа бари
Түрэл социалис гуламтаа
һүртэй хүсөөр тойрон жагс

Хархис хорото дайсадаа
Хамха сохихо хүсэн бии!
Харгы замууднай бултадаа
Коммунизм тээшэ хүтэлнэ.

Түүхын ээд—түмэн арад,
Түбнин һүлды гартаа бари
Түрэл социалис гуламтаа
һүртэй хүсөөр тойрон жагс

Хүршэ областьнуудтамнай

ТЕАТРНУУДАЙ ТВОРЧЕСКО ЗҮБЛӨӨН

Областиин табан театрнуудай коллективүүд Иркутска драматическа театр соо творческо конференци һаяхан үнгэргэбэ. Зал соо предприятинуудай ба эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд, уранзохёолшод, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд, артистнууд суглараа.

— Большевистскэ партиин Центральна Комитедэй түүхэтэ тогтоолнууд хүдэлмэрээ нилээд һайжаруулгадань театрнуудта туһалаа. Иркутска театрнууд советскэ драматургнуудай удха түгэлдэр зүжэгүүдые табидаг болоо, — гэжэ өөрынгөө элидхэл соо партиин обкомой секретарь нүхэр Смирнов хэлээ.

Зүблөөн дээрэ Бүхэроссийска театральна обществын Центральна Соведэй түлөөлэгшэд: нүхэр Фельдман, искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша Джамбал театрнуудай хүдэлмэри тухай элидхэл хэһэн байна.

Социалистическэ Ажалай Герой, хүндэтэ шахтер Костецкий, уранзохёолшо Кунгуров харагшадай нэрэһээ үгэ хэлэбэ. Драмын актриса Юренева театрын артистнууд мэргэжэлээ улам дээшэлүүлхэ, спектакльнуудай идейнэ ба творческо шанарые һайжаруулха гэжэ конференцие найдуулба.

АЖАЛШАДАЙ ЭЛҮҮРЭЙ ТҮЛӨӨ ОРОЛДОЛГО

Союзна правительствын шиидхэбэреэр СССР-эй медицинскэ наукануудай Академиин уушханай ханяада аргалгын институдай филиал нёдондо жэлэй июнь һарада Якутскда эмхидхэгдээ һэн.

Институдай коллектив уушханай ханяадантай тэмсэхын тула шэнжэлэлгын болон практическа ехэ хүдэлмэри ябуулна. Профессор Юрий Константинович Вайсфайлерэй эмхидхэһэн микробиологиин лабораториин хүдэлмэри хадаа үбшэнһөө уридшалан һэргылхэ талаар ехэ удхашанартай.

Научна сотрудник Перцовский организмда микробуудай ямараар нүлөөлдэгыень шэнжэлдэг. Хаанай каторгын орон байһан Якутида уушханай ханяаданһаа боложо революциин урда тээ хэдэн мянгаараа хүнүүд үхэдэг байгаа. Мүнөө советскэ правительство наукын шэнэ туйлалтануудые хэрэглэн уушханай ханяаданһаа уридшалан һэргылхэ ба эмнэхэ талаар ехэ хүдэлмэри эмхидхээ. Республикын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд ба Российска Федерациһаа ерэһэн научна хүдэлмэрилэгшэд эн... шэние дарахадань якут ар... туһална.

АРАДАЙ БЭЛИГЭЙ БАДАРАЛТА

Профсоюзуудай самодеятел... тиин областной харалгын тү... лэй концерт Иркутскда болобо.

Хадын-металлургическа инст... дай баянистнуудай ансамбль ... бар» гэжэ кинофильмһээ Ду... скиин марш һайнаар наадаа. К... мунальнигуудай клубай танцо... на коллектив «Сибирскэ хоро... хатараа.

Самодеятельностиин хар... Зүүн Сибирьтэ арадай оюун б... гэй улам һалбаржа байһ... харуулаа.

«ЛОКОМОТИВ» ОБЩЕСТ... 15 ЖЭЛЭЙ ОЙ

Түмэрзамайхидай Читинскэ ... (Иркутск I городой) соо «Локо... тив» гэжэ спортивна обществ... жэлэй ойдо зорюулагдаһан ба... вечер һаяхан болобо.

Тэндэ Забайкальска түмэр за... начальнигай орлогшо нүхэр ... коть обществодо грамота бар... жа, тэрэнэй спортсменүүдые а... шалба. Вечерэй түгэсхэл д... спортсменүүд өөһэдынгөө мэрг... лые харуулаа. Элдэб мүрысөөн... тэ оло дахин илалта туйл... хүндэ атлет нүхэр Логинов һү... үедэ туйлаһан рекорднуудаа ... хин батадхаа.

Барилдаанай матчда нэгэ... разрядай барилдаашан Георг... Матюк, машинистын туһала... Владимир Надеин гэгшэд уулзаа.

ТУВАГАЙ ЖАРГАЛТА ҮХИБҮҮД

Тувинска залуу областьдо б... дэниитын долоонжэлэй уялг... һуралсал бии болгогдоо. Энэ ар... дай культура жэлһээ жэлдэ хү... жэн дээшэлнэ.

Бай Хаак гэжэ тосхоной наш... нальна һургуулида географ... Георгий Янчадалович Кызыл-... заадаг. һайнаар багшалһанай... түлөө тэрэ «Ажалдаа шалгар... най түлөө» медаляар шагнагд... Георгий Янчадалович социали... ческэ Тувае байгуулагшадые эр... мээр һургадаг ба хүмүүжүүлдэг ... Энэ һургуулиин басагад сүлөө... сагтаа юумэ оёлгодо һуралса... хүбүүд спортоор һургуули хэд... байна.

Д. Лобсанов

Харюусалгата редактор Б. А. ОЧИРОВ

МҮНӨӨДЭР КИНО, ТЕАТРНУУДТА

ОПЕРО БА БАЛЕДЭЙ ТЕАТРТА — «Тоска» (12 часһаа), «Улаан мак» (20 час 30 минутаһаа).

ОРОД ДРАМЫН ТЕАТРТА — «Лутонинтоной бүлэ» (20 час 30 минутаһаа).

Кинотеатр «ПРОГРЕСС» — «Яника» (16, 18, 20, 22 часуудһаа ба 23 ч. 30 минутаһаа).

Кинотеатр «ЭРДЭМ» — «Энэ у... Донбасста болоһон юм» (15, 17, 19, 2... часуудһаа).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—03581. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000.